1918 1938

KŻS

HASMONEA

RÓWNE

Jednodniówka jubileuszowa

HISTORIA KLUBU 1918—1938

ADW. Z. FOGIEL:
NIE PADAJCIE NA DUCHU

ŁAWNIK N. SZTERENTAL:
W DNIU JUBILEUSZU

KPT. MGR J. SKORUPSKI

***

KPT. J. BANASIAK

***

DR HENRYK WATTENBERG:
Z PERSPEKTYWY LAT

PRZEGLĄD PRACY
SPORTOWEJ KLUBU
SEKCJA PIŁKI NOŻNEJ
SEKCJA LEKKOATLETYCZNA
SEKCJA GIER SPORTOWYCH
SEKCJA KOLARSKA
SEKCJA BOKSERSKA

XVIII A 1a 1938 Równe

b. 16183769

S. MACHLIN

Równe, 3-go Maja 262 —— Tel. 246

Hurtowa sprzedaż artykułów żelaznych i elektrycznych. Rowery i części rowerowe po cenach fabrycznych.

Dostawa ze składu wprost z hut.

Aparatury dźwiękowe do kin,
instalacje mikrofonowo-megafonowe,
aparatury rozgłośnikowe do szkół
oraz ODBIORNIKI RADIOWE światowej firmy
„PHILIPS-RADIO“ ——— dostarcza

przy firmie czynna
Agentura Centralnej Stacji Obsługi Radia
— „Stobra“ Sp. z o. o. Warszawa —

„RADIO-BRIK”

C. KNEBER SZ. I BRIK

RÓWNE, UL. 3-GO MAJA 65

Wyroby kosmetyczne Uniwersité De Beauté

CEDIB

39, Ave des Champs-Elysées Paris

poleca

Fotoperfumeria F. Nimiec

Równe, 3-go Maja 67

NAPRAWIAMY MASZYNOWO

Pończochy i skarpetki
podnosimy oczka
cerujemy
pierzemy
formujemy
fachowo — szybko — tanio

W NASZYCH KABINACH PIELĘGNACJI NÓG

PEDICURE
przeprowadza się:
bezboleśnie usuwanie odcisków
wrośniętych paznogci
wszelkich zgrubień skóry
fachowy masaż stopy
wyszkolona obsługa
cena zabiegu zł 1.50

Polska Spółka Obuwia

BATA

Równe, ul. 3-go Maja 81.

PROGRAM
UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWYCH

Niedziela,	29. V. 1938	godz. 10.—	Uroczyste nabożeństwo w Wielkiej Synagodze.
		„ 11.30	Akademia w Teatrze „Zafrana“ z udziałem: JWPP. *Dr H. Rosmarina,* Prezesa W. Z. Makkabi w Polsce, *Adw. Z. Fogla,* Vice-prezesa W. Z. Makkabi w Polsce, *E. Lernera,* Prezesa Woł. Okr. W. Z. Makkabi, Ławnika *J. Lewina, Dr M. Bergmana* i *Mgr J. Motowiłowkiera.*
		„ 15.—	Przedboje lekkoatletyczne.
		„ 15.30	Bieg kolarski na 25 km.

BOISKO Ż. K. S. „HASMONEA“

Sobota,	4. VI. 1938	„ 15.—	Defilada zawodników. Popis gimnastyczny dla dzieci pod kierownictwem p. P. Erlicha.
		„ 16.—	Popis gimnastyczny i zawody lekkoatletyczne.
		„ 18.—	Zawody bokserskie Woł. K. S. Pogoń — Ż. K. S. Hasmonea Równe o puchar Pana Prezydenta m. Równego.
Niedziela,	5. VI. 1938	„ 10.—	Turniej piłkarski juniorów o puchar pp. Vice-prezesów Ż. K. S. „Hasmonei“ inż. A. Litwaka i P. Meerowitza.
		„ 15.—	Defilada czynnych członków klubu i zawodników turnieju piłkarskiego, przemówienia władz i delegatów klubów.
		„ 15.30	Nadanie odznaczeń działaczom sportowym i zasłużonym członkom klubu.
		„ 16.—	Turniej piłkarski o puchar Prezesa Ż. K. S. „Hasmonei“ ławnika N. Szterentala.
		„ 22.—	Dancing jubileuszowy w salach klubu Kresowego.
Poniedziałek,	6. VI. 1938	„ 10.—	Finały turnieju piłkarskiego juniorów.
		„ 15.—	Finały turnieju piłkarskiego.
		„ 18.30	Rozdanie nagród.
		„ 21.—	Bal Sportowy w salach P. W. i W. F.
Sobota,	2. VII. 1938	„ 15.—	Defilada zawodników.
		„ 15.30	Mistrzostwa Piłkarskie Związku „Makkabi“ w Polsce.
Niedziela,	3. VII. 1938	„ 16.—	Finały mistrzostw Piłkarskich Związku „Makkabi“ w Polsce.
		„ 18.30	Rozdanie nagród.
		„ 21.—	Bankiet w salach klubu Kresowego.

BIBLIOTEKA NARODOWA

z ZKS

WYDAWNICTWO
JUBILEUSZOWE

Ż.K.S.
HASMONEA
RÓWNE

RÓWNE 1918 — 1938

KOMITET HONOROWY:

PROTEKTORAT HONOROWY:

JWP. Dr H. Rosmarin
Prezes W. Z. Makkabi w Polsce

JWP. Dr T. Abramowicz
Prez. A. Alperson
Dr L. Becher
Dr M. Cymeryński
A. Feldum
I. Feldman
J. Feldman
Dr D. Flaszner
M. Fiszbejn
D. Fiszer
Dr J. Guzman
Dyr. S. Goldeman
J. Halperin
Prez. Inż. B. Kahan
Dr L. Kahan
L. Kramarz
Prez. E. Lerner
Ław. J. Lewin
D. Litwak
M. Litwak
Sz. Machlin
Dyr. E. Meerowitz
D. Margulies
Dyr. L. Pisiuk
Dyr. S. Pisiuk
D. Perczuk
Prez. Dr I. Reiss
M. Sapożyński
Prez. D. Stok
Dyr. A. Sztrik
L. Szkaluk
Dr J. Szwidkie
JWP. Dr M. Tabacnik
Dr A. Wajzgłuz
J. Wigdorowicz
Z. Wierny
G. Wugmejster

KOMITET WYKONAWCZY:

Przewodniczący: P. Littauer *Sekretarz: Sz. Rudke*

Członkowie:

I. Aspis
J. Buszel
L. Chiger
Inż. S. Gimberg
L. Gurnicz
Inż. A. Gimbergowa
L. Goldfarbówna
I. Gorensztejn
D. Jankowiak
I. Kielrich
M. Kołtun
M. Licht
Ch. Lichtówna
B. Łojter
Ch. Łojter
W. Macieower
I. Rożec
J. Samson
M. Turkowicz
Dr H. Wattenberg
D. Wajner
W. Zonder

SEKCJA PROPAGANDOWO-ORGANIZACYJNA:

J. Buszel
Inż. A. Gimbergowa
D. Wajner
Dr H. Wattenberg

SEKCJA SPORTOWA;

J. Aspis
J. Buszel
L. Chiger
I. Gorensztejn
S. Kielrich
D. Jankowiak
M. Licht
W. Macieower
J. Samson

ZARZĄD KLUBU:

Ławnik N. Szterental, prezes
Inż. A. Litwak, I. vice-prezes *P. Meerowitz, II. vice-prezes*
Ch. Łojter, skarbnik *P. Littauer, sekretarz*

Członkowie:

Mgr I. Gasko
J. Kandelis
O. Damenstejn
Ch. Gelman
B. Litwak
Mgr J. Mottowiłowkier
Mgr J. Szenkier
M. Turkowicz
W. Parnes
M. Waks

Historia Klubu 1918 — 1938

W bieżącym roku obchodzi Żydostwo Rówieńskie, a razem z nim Żydostwo całego Wołynia, uroczystość 20-letniego jubileuszu najstarszego i największego Żydowskiego klubu sportowego na Wołyniu „Hasmonea" Równe.

W roku 1918 została założona przy „Hitadrucie" w Równem, dzięki inicjatywie pp. Bukimera, Dr A. Berensztejna i J. Gremplera sekcja sportowa pod nazwą „Makkabi". Przy pomocy instruktorów pp. M. Dajczmana, A. Cama i J. Buszela przeprowadzony został pierwszy popis gimnastyczny, który przeszedł z wielkim powodzeniem i posłużył jako fundament do założenia i powstania obecnego klubu. Po kilku miesiącach istnienia klubu zgłosili swój akces wszyscy żydowscy sportowcy z istniejącego w owym czasie „Sportklubu" na czele z pp. M. Gorensztejnem, Jabkiem, S. Gimbergiem i J. Gorensztejnem i inni.

M. Gorensztejn, założyciel Klubu

Od tego czasu działalność klubu zostaje znacznie powiększona i pod przewodnictwem prezesa p. M. Gorensztejna są już czynne dwie sekcje: piłki nożnej i gimnastycznej.

Sekcja piłki nożnej rozgrywa zawody odnosząc zwycięstwa nad klubami „Sportklub" w Równem, „Jakor" Zdołbunów itp. Powstaje pierwszy plac dla ćwiczeń gimnastycznych, a w sali „Talmud Tora" odbywają się ćwiczenia w jesieni i zimie.

E. Efrus, Honorowy Prezes Klubu

W roku 1920 zostaje zaangażowany jako instruktor Makkabi p. Skwirski, który ma nieocenione zasługi dla rozwoju sekcji gimnastycznej.

Pierwszy popis gimnastyczny, który został przeprowadzony w „Sielance" w roku 1920 był demonstracją rozwoju sportu żydowskiego na Wołyniu, a sukces materialny dał możność Zarządowi z p. J. Lipinem na czele zakupić w Bielsku wszystkie przyrządy gimnastyczne, z których się korzysta po dzień dzisiejszy.

Następny popis gimnastyczny (zima 1921) umożliwił zakupno sprzętu dla sekcji piłkarskiej.

W lecie roku 1921 z powodu przejściowych czasów i wyjazdu p. Skwirskiego praca w klubie zupełnie ustaje i dopiero w początkach roku 1922 rozpoczyna się na nowo i Zarząd z Dr Tabacznikiem i B. Wilkowiczem na czele robi wszystko aby postawić klub na należytym poziomie.

Sekcja piłkarska wykazuje pełny rozkwit, sekcja gimnastyczna prowadzona przez

Dyr. H. Pisiuk, b. Prezes Klubu

p. Planera i przy pomocy pp. J. Gorensztejna i I. Kielricha przeprowadza planowo i systematycznie ćwiczenia.

W roku 1923 drużyna piłkarska wygrywa zawody z reprezentacją miasta Łucka. Normalna jednak praca zostaje przerwana z powodu zakazu przez władze admin. prowadzenia klubu pod nazwą „Makkabi". Po pewnym czasie udało się zalegalizować klub pod brzmieniem „Hasmonea".

18 sierpnia 1923 r. odbyło się na boisku „Sokoła" uroczyste otwarcie klubu co zostało przyjęte z wielką radością przez żydowskie społeczeństwo Równego.

W klubie rozpoczyna się intensywna praca, powiększa się stale liczba członków, powstają nowe sekcje, jak: bokserska, watterpoolo itp.

W końcu roku 1923 wstępuje „Hasmonea" jako oficjalny członek do Lubelskiego Okręgu Piłki Nożnej i bierze udział w rozgrywkach o mistrzostwo tegoż Okręgu.

Popularność klubu była bardzo wielka, co daje możność ówczesnemu Zarządowi przystąpić do budowy boiska za miastem; powstaje boisko ogrodzone parkanem, gdzie członkowie klubu i cała młodzież żydowska może przeprowadzać ćwiczenia na wolnym powietrzu.

Żydowskie społeczeństwo gorąco popie-

N. Szterental, Prezes Klubu 1937/38

rało klub i 25 kwietnia 1924 odbyło się uroczyste otwarcie boiska.

Lato roku 1924 przeszło pod znakiem intensywnej pracy, praca ta w poszczególnych sekcjach prowadzona była przez instruktorów: I. Gorensztejna, W. Maciejowera i I. Kielricha. Ostatni zreorganizował Sekcję Pań, która była w przeciągu długich lat przykładową sekcją w Klubie.

W jesieni jednak powstają nowe trudności: sala dla ćwiczeń gimnastycznych zostaje klubowi odebrana i ówczesnemu Zarządowi udaje się po długich i usilnych staraniach wynając gmach Ks. Lubomirskiego, gdzie można było 3—4 razy tygodniowo przeprowadzać ćwiczenia gimnastyczne.

Pierwsza połowa 1925 roku praca w Klubie przechodzi normalnie i systematycz-

nie. Z powodu jednak rozszerzenia zakresu pracy powstają coraz większe trudności materialne. Zarząd, w skład którego wchodzą ludzie nie nadające się do pracy, doprowadza Klub do krytycznego stanu. Praca we wszystkich sekcjach zostaje wstrzymana, członkowie Zarządu opuszczają swoje stanowiska i całą odpowiedzialność biorą na siebie p. Z. Wierny i maleńka grupa oddanych członków, którzy ofiarnie i wytrwale walczą o istnienie klubu.

Upływa termin dzierżawy boiska, kontraktu którego nie można nadal prolongować. Nie ma środków na zapłacenie za salę gimnastyczną. Zima roku 1925/26 jest okresem kiedy Klub wydaje się być skazanym na zagładę, jednak dzięki energii garstki osób z p. Wiernym na czele zwołuje się Walne Zgromadzenie, na którym zostaje wybrany nowy Zarząd z p. Wiernym jako prezesem. Do Zarządu zostaje kooptowany p. Ch. Gelman.

Dzięki staraniom Zarządu udaje się uzyskać od p. E. Efrusa plac, na którym kontynuowano ćwiczenia.

W roku 1927 Zarząd rozszerzył działalność poszczególnych sekcji, kupiono plac pod budowę boiska, niestety jednak okazało się, że plac ten na boisko się nie nadaje, wobec czego musiano z placu tego zrezygnować. Natomiast udało się dzięki pomocy honorowego prezesa p. E. Efrusa, który na ten cel dał większą kwotę, sprolongować kontrakt dzierżawy lokalu do roku 1936.

Rok 1928 zastaje Klub w stanie ożywionej działalności we wszystkich sekcjach. W tymże roku obchodzono 10-letni jubileusz, który przeszedł z największym powodzeniem. Sekcja piłkarska zdobywa puchar „Echa Wołyńskiego", zaś sekcja gimnastyczna wstąpiła do Woł. Okr. L. co spowodowało intensywniejszą pracę w sekcji. W tym czasie ćwiczą

Inż. A. Litwak, I. v-prez. Klubu 1937/38

P. Meerowitz, II. v-prez. Klubu 1937/38

w sali klubowej 700 dzieci pod kierownictwem 5 instruktorów „Hasmonei".

Rozwinięto również działalność w kierunku kulturalnym. Założono sekcje, kulturalną i dramatyczną, w której pracy brali żywy udział pp. Turkowicz i Rudkin. Urządzano referaty, odczyty itp. Zdołano również w tym roku założyć obok klubu plac dla gier sportowych i korty tenisowe. Przeprowadzono również ćwiczenia P. W. pod kierownictwem p. Turkowicza.

Ten cały ogrom pracy utrzymania i postawienia Klubu na odpowiedni poziom zawdzięczyć należy ofiarnej pracy pp. Ch. Gelmana i Z. Wiernego.

W następnych latach działalność Klubu jest nadal prowadzona pod kierownictwem

pp. E. Efrusa, Dr Rotfelda, J. Halperina, Ch. Gelmana i H. M. Pisiuka. Pomijając trudności materialne z którymi Klub się boryka, praca postępuje normalnie i planowo. We wszystkich dziedzinach sportu zdobywa „Hasmonea" wielkie sukcesy. Sekcja piłkarska dzierży prym na Wołyniu; tytuł mistrza lub wicemistrza należy zawsze do „Hasmonei". To samo jest i w innych sekcjach, gdzie „Hasmonea" zajmuje zawsze przodujące miejsce. Coroczne uroczystości dnia święta sportu, popisy i festyny sportowe dają możność sprawdzianu wyników rozwoju fizycznego naszej młodzieży. W latach tych rozwija się bardzo sekcja bokserska dzięki ofiarnej pracy instruktora p. D. Feldmana.

P. Littauer, Sekretarz Klubu

Ch. Lojter, Skarbnik Klubu

Sekcja gimnastyczna pod kierownictwem instruktora p. Krinkiera osiąga pełny rozkwit. Popis gimnastyczny urządzony w cyrku w roku 1930 był wspaniałą demonstracją rozwoju Klubu i tężyzny fizycznej młodzieży żydowskiej w Równem. Po wyjeździe p. Krinkiera praca została nadal kontynuowana przez własnych instruktorów pp. Lewiatyna, Chinkesa i innych.

W roku 1932 Zarząd wydzierżawia plac u Ks. Lubomirskiego kontraktem długoletnim celem wybudowania boiska sportowego. Przez błota wybudowano doskonałą drogę do boiska i po ogrodzeniu parkanem piękne boisko oddano do użytku Klubowi. Powiększono również plac dla gier sportowych, na którym w zimie urządzano ślizgawkę, z której korzystała młodzież Rówieńska.

W roku 1933 obchodzi Klub swój 15-letni jubileusz, który był ukoronowaniem pracy sportowej i świętem żydowskiego sportu. Popis gimnastyczny urządzony w czerwcu z udziałem wszystkich organizacji żydowskich pod kierownictwem instruktorów Lewiatina, Chinkesa, Gorensztejna i Buszela przeszedł z wielkim powodzeniem. W tym samym roku założono przy boisku własną plażę do użytku członków Klubu.

W roku 1934 praca postępuje normalnie, przeprowadzono zawody o P. O. S., w któ-

„CENTRAL-HOTEL"
Równe, 3 Maja 64 — — Telefon 199
CENTRALNE OGRZEWANIE ŁAZIENKI, WODA BIEŻĄCA (ciepła i zimna).

Sport i elektyczność — to postęp, kultura, zdrowie i higiena!

rych ponad 100 członków Klubu zdobyło odznaczenia. Drużyna piłkarska zdobywa po raz drugi zaszczytny tytuł mistrza Wołynia i reprezentuje Okręg Wołyński w rozgrywkach o wejście do Ligi Państwowej.

Do roku 1936 praca prowadzi się systematycznie bez żadnych specjalnych zmian. W roku tym powierzono Hasmonei organizację mistrzostw piłkarskich W. Z. Makkabi, w którym udział wzięli: „Makkabi" Warszawa, „Hasmonea" Lwów, „Hasmonea" Łuck i inni. Mistrzostwo W. Z. Makkabi zdobywa „Hasmonea" Równe. Lecz obok tych sukcesów w roku tym zaczynają się zbierać groźne chmury. „Hasmonea" traci swój gmach — podstawa bytu Klubu; stan finansowy Klubu jest katastrofalny. Zdawałoby się, że „Hasmonei" grozi zagłada, jednakowoż znaleźli się ludzie, którzy postanowili za wszelką cenę walczyć o istnienie i rozwój drogiego im Klubu, wyciągnąć i doprowadzić Klub do najwyższego poziomu. Pomiędzy nimi na pierwsze miejsce należy postawić osobę p. P. Littauera.

Wybrany w owym czasie Zarząd (początek roku 1937) z p. N. Szterentalem jako prezesem oraz p. inż. A. Litwakiem jako wiceprezesem na czele zabrał się energicznie do pracy. Praca została skoordynowana, postawiono sobie za cel uzdrowienia finansów i prowadzenia normalnej gospodarki w ramach

Zarząd Klubu 1937/38

przewidzianych w budżecie, wprowadzenie dyscypliny sportowej, wywarcie wpływu moralnego i wychowawczego na rozwój członków Klubu i wywołanie zrozumienia dla Klubu i jego celów wśród szerokich warstw społeczeństwa. Niezmordowanie prowadzą swoją pracę pp. inż. Litwak, Littauer, Łojter, Meerowitz, Turkowicz i inni.

Zostaje wybudowana, dzięki ofiarnym wysiłkom p. inż. Litwaka i Littauera, ładna

Dobre oświetlenie — zapobiega nieszczęśliwym wypadkom!

trybuna na boisku, która może pomieścić do 500 osób. Nie zważając na moc trudności materialnych i moralnych (pozostałości lat ubiegłych) prowadzi „Hasmonea" nadal pracę wychowania fizycznego młodzieży żydowskiej w Równem.

Do sukcesów piłkarskich należy dodać, że w roku 1937 zdobywa drużyna juniorów „Hasmonei" tytuł mistrza Wołynia i reprezentuje okręg wołyński na obozie w Kozienicach, gdzie jako jedyna drużyna żydowska w Polsce reprezentuje godnie swoje barwy.

Rok jubileuszowy zastaje „Hasmoneę" na nowo w pełni rozkwitu; wszystkie sekcje są czynne przy stale zwiększającej się ilości ćwiczących. Sekcja gimnastyczna, gier sportowych, piłki nożnej, bokserska, na nowo zorganizowana sekcja pań, sekcja kolarska i inne wykazują wszystkie energiczną działalność, żywotność i ruchliwość. Sekcje te prowadzone są pod kierownictwem długoletniego instruktora I. Gorensztejna.

Wszystkie żydowskie organizacje młodzieżowe prowadzą swoje ćwiczenia pod kierownictwem „Hasmonei".

Zarząd obecny, a z nim i cały Klub dąży wytrwale po przez wszelkie trudności i przeszkody do wytkniętego sobie celu, a ukoronowaniem tego wysiłku będzie uroczystość 20-letniego jubileuszu, a z nim marzenie i cel bliskiej przyszłości — wykupienie na własność boiska i stworzenie własnego gmachu.

A wy sportowcy, sympatycy nasi, jeśli zechcecie — to cel ten nie pozostanie legendą.

„KOMISOWA MANUFAKTURA"

CH. BERENBLUM

RÓWNE, 3 MAJA 91 — TEL. 367

poleca: materiały sukienne, wełniane i jedwabne, firm krajowych i zagranicznych, ——
NAJNOWSZE MODELE
FUTER
oraz lisy srebrne, niebieskie i polarne
w wielkim wyborze.

FABRYKA PARKIETÓW i TARTAK „ALFA"

L. THORN i S-ka

Lwów, ul. Piekarska 3.

Adres fabryki: WERBA — WOŁYŃ. TELEFON: WERBA Nr 8.

Adw. Z. FOGIEL
wiceprezes W. Z. Makkabi

Nie padajcie na duchu

Mamy za sobą zjazdy i walne zebrania klubów w najważniejszych ośrodkach sportowych. Należałoby wysnuć obecnie wnioski na ten temat i omówić jedną z najbardziej palących kwestii, jakie ujawniły zgromadzenia.

Potężny w swych rozmiarach żydowski ruch sportowy w Polsce stoi obecnie nad przepaścią. Nie zamierzamy podawać zestawień cyfrowych i rezultatów sportowych. To są sprawy przejściowe, kryzysy, które przeżywają dość często i inne organizacje sportowe, nieżydowskie, to są stany, które mogą ulec likwidacji w czasie stosunkowo krótkim i wymagają wyłącznie pracy na salach, bieżniach i boiskach. Odpowiednie warunki, pomoc trenerska i animusz młodzieży mogą nas zabezpieczyć przed dalszym ogólnym spadkiem formy rekordzistów.

Jest jednak jeden objaw stokroć gorszy i w skutkach bardziej niebezpieczny:: nieprawdopodobna depresja zarówno w szeregach działaczy, jak i czynnych zawodników.

Depresja, która z każdą chwilą olbrzymieje, ogarnia coraz szersze warstwy, kładąca się ciężarem na poczynaniach nielicznych jednostek, których hart ducha i wiara w przyszłość są jeszcze wielkim potencjałem żydowskiego ruchu sportowego.

Członkowie Klubu

Odnosi się wrażenie, że z szeregów „Makabi", bogatej w piękną tradycję, organiza-

Człowiek nowoczesny
gotuje elektrycznością bez ognia czysto i szybko!

Złe światło,

podobnie jak złe potrawy, szkodzi zdrowiu!

cji zwartej i sportowo sprzęgniętej z rozwojem sportu dezerterują jednostki wartościowe, że młodzież nękana codziennymi przejściami stroni od współpracy, zamyka swe potrzeby odrodzenia fizycznego, dusi pęd wynikający ze zdrowych przesłanek zbiorowej pracy narodowej.

Ten stan budzi poważne obawy co do przyszłości naszego ruchu, zwłaszcza, że szuka się ocalenia zzewnątrz, zbawienia, płynącego z innych źródeł, a nie z nas samych. Błąd ten czyni spustoszenia w naszych szeregach: przygnębieni i rozczarowani prądami XX-go wieku, zatruci wskutek działań ciężkiej atmosfery, szukają ratunku w zdarzeniach nadzwyczajnych, miast liczyć się z tym stanem, jaki zaistniał, niezależnie od nas, niezależnie od wielkiej siły przeciwstawnej, idącej od krajów równości i demokracji.

Naród żydowski w historii swej zna wiele momentów, które wymagały ciężkiej próby zwarcia, siły wewnętrznej i wiary w lepszą przyszłość.

Jeżeli my sami sobie nie udzielimy pomocy, jeśli nie staniemy oko w oko z przeciwnościami i nie okażemy tego hartu, który przełamać potrafi siłą nadludzką prądu, który usiłuje nas zmieść z powierzchni życia społecznego, jeśli poczujemy się już dzisiaj, jako naród o walorach nierównych — staniemy się istotnie tymi, za jakich nas uważać wrogowie pragną.

Tylko od nas samych zależna jest nasza siła, tylko w nas szukajmy mocy utrzymania się na odpowiednim poziomie, nie rezygnujmy z naszych praw, pokażmy że potrafimy walczyć. Nasza walka jest bez broni, nasz atak jest atakiem mocnych moralnie, zbrojnych w jedną wolę utrzymania się na poziomie, który odpowiada naszym istotnym wartościom.

Nasz ruch odrodzenia fizycznego musi wstąpić na tory nowe, musimy nie tylko ćwiczyć nasze ciało, musimy pokrzepić nasz duch, musimy naszej młodej generacji dać wyżycie się narodowe, społeczne. Inaczej utracimy na nią wpływ, stracimy ją bezpowrotnie.

W znanej ze szczęścia
KOLEKTURZE LOTERII KLASOWEJ

LEJB BOCZKOWSKI

RÓWNE, 3-GO MAJA 136

padły w 40 Loterii

zł	5.000	na Nr	43733
„	2.000	„ „	126804
„	1.000	„ „	50788
„	1.000	„ „	27593
„	1.000	„ „	131228

WYTWORNA KONFEKCJA
męska, damska i dziecinna
KAPELUSZE HÜCKLA

poleca Magazyn

S. WERBNY
i
A. PASTERNAK

Równe, ul. 3=go Maja 97

Ławnik N. SZTERENTAL
Prezes Ż. K. S. Hasmonea

W dniu jubileuszu

Życie zbiorowe, wychowanie społeczne u Żydów, nie ujęte żadnym systemem, pozbawione właściwego kierownictwa — reguluje się wysiłkiem jednostek, stanowiących kadry społeczników.

Ci ostatni, nie uzbrojeni w autorytet władzy, zmuszeni są siłą własnego autorytetu, wytężeniem swej energii i woli wpajać masom żydowskim pojęcia natury wychowawczej, prowadzących ku ich uzdrowieniu.

Nie może być i mowy o ułatwieniu tej żmudnej pracy jakimkolwiek bądź momentem przymusowym, jak i niema żadnego centrum organizacyjnego z jednolitym programem wychowawczym, z góry ustalonym i konsekwentnie wprowadzanym w życie.

Tym powinna się tłumaczyć pewna chaotyczność, różnorodność poglądów i nieraz zwalczające się wzajemnie prądy.

Jednak zdrowy instynkt mas, spotęgowanych wizją państwowości żydowskiej, zupełnie trafnie wysunął na czoło naszych zagadnień społecznych dwa momenty, wymagających największej troski i opieki społeczeństwa żydowskiego, są to: 1) kwestia wykształcenia zawodowego i 2) kwestia wychowania fizycznego.

Drużyna Piłkarska w r. 1932/33. Mistrz Wołynia

Bez żadnych zastrzeżeń, z niebywałą jednomyślnością została uznana konieczność maksymalnych wysiłków na tych dwóch odcinkach naszego życia zbiorowego. I nie szczędząc ani sił, ani środków wyruszono w tym kierunku z całym zapałem i świadomością, a w wyniku tego powstało i organizacyjnie udoskonaliło się cały szereg placówek, mających spełnić doniosłe role w swoim zakresie.

Do jednej z tych poważnych placówek, powołanych do czuwania nad wychowaniem fizycznym naszej młodzieży w Równem należy Ż. K. S. „Hasmonea", która święci w tym roku 20-lecie swego istnienia.

20 lat w czasach ciężkich i w warunkach niesprzyjających...

Czy już samo to nie przemawia za tym,

że należy schylić czoło przed wytrwałością i samozaparciem tych, którzy „Hasmonęę" do tego „wieku" doprowadzili?

Czy potrzebne tu są statystyczne dane, suche cyfry?

Czy nie wystarczy ta jedna cyfra „20 lat istnienia", aby zrozumieć, jaki ogrom pracy i jak wielka sympatia i zrozumienie społeczeństwa złożyli się dla egzystencji i rozkwitu jubilatki.

Nie cyfry w tym wypadku przemawiają, przemawia w „Hasmonei" — Hasmonejczyk, każdy z oddzielna i wszyscy razem w zwartym, karnym szeregu,

przemawia posłuszeństwo i dyscyplina oparta na samowychowaniu i uświadomieniu,

przemawia szlachetna ambicja i poczucie honoru, właściwość ludzi silnych i zdrowych duchem.

A przemawia to wszystko wtedy, kiedy na otwartym polu, pod palącymi promieniami słońca ukazują się w biało-niebieskich mundurkach ci, do których z całej piersi wołamy: Hasmonejczycy, niech żyją!

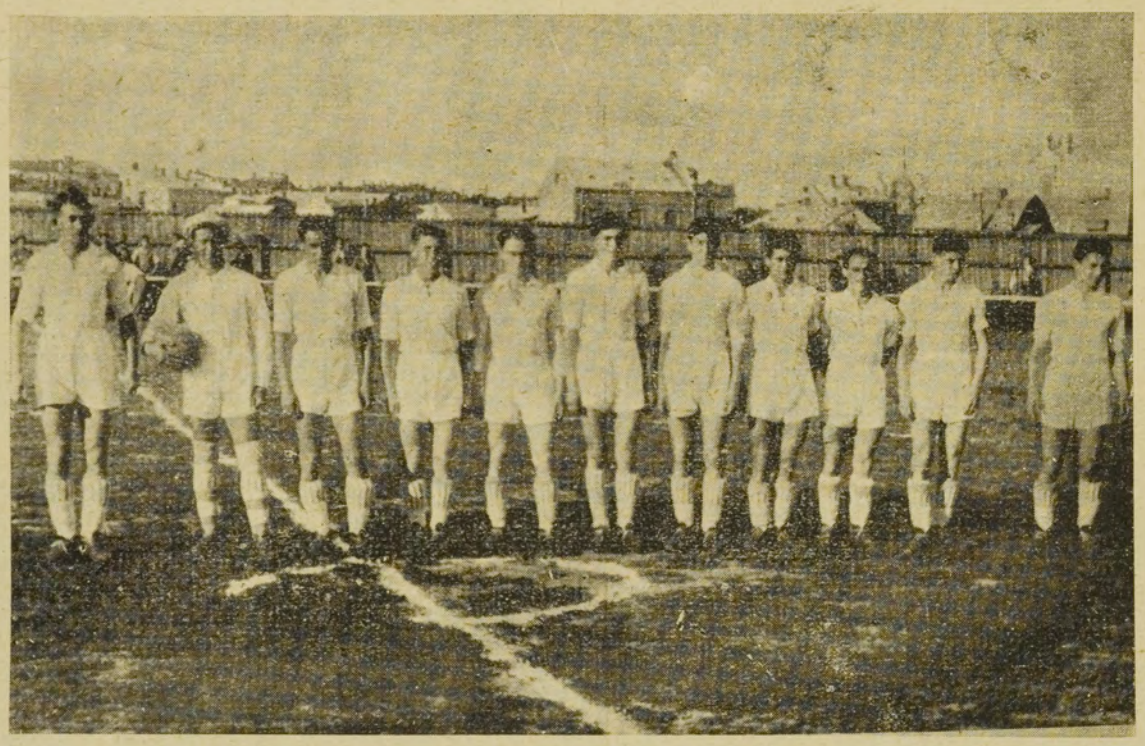

Drużyna Piłkarska 1936/37/38. Mistrz W. Z. Makkabi w Polsce

K.K.O. Własny kapitał zdobędziesz — Oszczędzając w K. K. O.! K.K.O.

Komunalna Kasa Oszczędności
powiatu Równieńskiego
w Równem, ul. 13 Dywizji 3, (dom własny) — Tel. 35.
Przyjmuje wkłady od 1-go złotego.

Kpt. mgr J. SKORUPSKI
Prezes Woł. O. Z. B.

* * *

Z okazji obchodzonego w 1938 roku jubileuszu 20-lecia istnienia Ż. K. S. „Hasmonea" składam serdeczne gratulacje dla Klubu i życzenia dalszej owocnej pracy w krzewieniu tradycji i kultury sportowej na Wołyniu. Klub zdał w tym dniu egzamin dojrzałości organizacyjnej.

Miło mi jest pokreślić, że Ż. K. S. „Hasmonea", posiadający dawną, bo 20-letnią tradycję sportową, był jednym z pierwszych klubów Wołynia, który zrozumiał, jakie znaczenie ma boks w hartowaniu ducha i tężyzny ciała młodzieży i w tej dziedzinie sportu, pomimo tak trudnych warunków lokalnych, osiągnął tak dobre wyniki.

———

zapatrywania swych członków pod jeden kierunek.

Natomiast żadna organizacja sportowa, nawet najbardziej liberalna, nie może tolerować poczynań jednostek, czy grup sportowców, dążących do urzeczywistnienia takich własnych zamysłów, które by mogły sprowadzić załamanie się lub unicestwienie celu i pracy jakie sobie organizacja nakreśliła.

Dwudziestolecie pracy sportowej i społecznej Ż. K. S. Hasmonea Równe zapisało się w opinii publicznej Władz Okręgu jak najlepiej.

Cel jaki sobie organizacja nakreśliła jest wyraźny i zmierza do materialnej treści w pojęciu obronności kraju, tj. wychowywanie młodego pokolenia w trudach do przyszłego życia przez uprawianie ćwiczeń cielesnych, oraz odpowiednie nastawianie swych członków w wychowaniu obywatelskim.

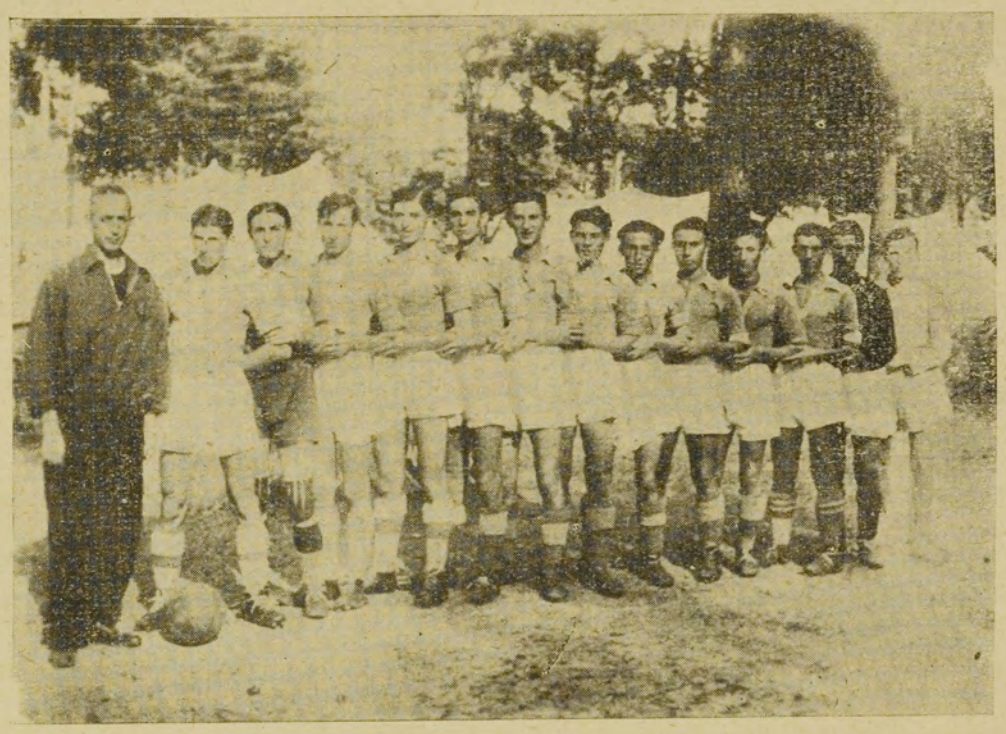

Drużyna Juniorów. Mistrz Wołynia na r. 1937

Kpt. J. ŁANASIAK
wice-prezes Woł. O. Z. P. N.

* * *

W życiu Narodu i Państwa istnieją pewne prawdy bezsporne, które uznać musi każdy światły członek społeczeństwa, bez względu na to, jak sobie wyobraża ostateczny ideał życia zbiorowego, którego urzeczywistnienie, w drodze stopniowej ewolucji, widzieć by pragnął w bliższej, czy dalszej przyszłości.

Podobne dążenia są przyrodzone sportowcom i organizacjom sportowym, dlatego mało jest organizacji, których kierownictwo starało by się systemem zorganizowanej przemocy sprowadzić

Dane statystyczne z 20-tu lat mówią same za siebie o wynikach tej pracy i jej trwałości.

Władze Woł. O. Z. P. N. życzą tamt. Klubowi wytrwania w swych zamierzeniach tak w kierunku wychowania fizycznego jak i wychowania obywatelskiego. Nakazem moralnym każdej zdrowo myślącej jednostki i organizacji jest nie tylko krzewienie zasad i haseł twórczych, lecz także czynne zwalczanie wszelkiej akcji rozkładowej, ujawniającej się w środowisku, w którym dana jednostka, czy organizacja żyje lub działa. Należy wytężyć wszystkie siły i skierować je aby działalność Ich klubu szła ku najwyższemu dobru jakim jest Rzeczpospolita Polska.

———

BIBLIOTEKA NARODOWA

Dr HENRYK WATTENBERG

Z perspektywy lat

Jubileusz 20-letniego istnienia **żydowskiego** klubu sportowego jest w naszych stosunkach uroczystością rzadką, godną obchodu. Restrospektywna obserwacja warunków działalności i pracy w dziedzinie wychowania fizycznego Żydów poucza nas bowiem, że tylko wyjątkowo jakiś klub żydowski dożył takiego jubileuszu. Przyczyny tego zjawiska szukać należy w fakcie różnorodnych utrudnień i przesądów, na jakie idea wychowania fizycznego napotykała wśród społeczeństwa żydowskiego w okresie ostatniego dwudziestolecia.

Tak się więc złożyło, że historia 20 lat „Hasmonei" jest zwierciadłem, w którym odbijają się dzieje sportu żydowskiego w Polsce. Znaczenie ćwiczeń cielesnych nigdy nie było należycie doceniane przez ulicę żydowską, żyjącą w specyficznych warunkach diaspory. W ciągu długich lat broniono się tu przed wychowawcą fizycznym, usiłującym nowatorstwami zamącić tok nauki i codziennej pracy. Dopiero powojenny pochód kultury fizycznej utorował sobie poprzez zastarzałe przesądy drogą w ulicę żydowską i znalazł tam nawet przychylne dla siebie nastroje.

Tak rozpoczął się okres świetności żydowskiego sportu zawodniczego. Nie był to ruch skonsolidowany, oparty na trwałych podstawach i dążący do objęcia swym zasięgiem szerokich warstw społeczeństwa. Na czas ten przypada seria wspaniałych sukcesów wiedeńskiego Hakoahu, budapeszteńskiego Vivo A. C., berneńskiej Makkabi , berlińskiej Bar Kochby, praskiego Hagiboru, szeregu żydowskich klubów w Polsce z krakowską Makkabi, lwowską Hasmoneą i jej rówieńską imienniczką na czele. Sukcesy sportowe porwały całe społeczeństwo żydowskie i dowiodły, że w sportowej walce prócz korzyści fizycznych, wygrać można ważne atuty propagandowe. Widownie boisk żydowskich wypełniły się tłumami publiczności, a liczba mecenasów sportu żydowskiego rosła w zawrotnym tempie.

Ten okres upojenia zakończył się rychło, natomiast rozpoczął się kryzys. Okazało się przy tej sposobności, że mecenasowie sportu byli tylko mecenasami swych namiętności a bohaterowie zielonej murawy drapowali się w szumne hasła walki o barwy narodowe, póki okoliczności zmusiły ich do szukania w sporcie innych, bardziej uchwytnych wartości. Olbrzymi zastęp opiekunów, na których kluby sportowe całą swą oparły gospodarkę, nie tylko odwrócił się od ruchu, któremu tak gorączkowo do niedawna patronował, ale stanął w szeregu jego przeciwników.

Sport żydowski stracił możnych opiekunów, ale rozporządzał bogatym dorobkiem propagandowym minionego okresu. Ze sportowcem żydowskim poczęto się liczyć. Przerzedziła się widownia boisk piłkarskich, ale tym liczniej wzrastał zastęp nowych adeptów wychowania fizycznego. I jeżeli dziś któryś z przeciwników sportu żydowskiego wybierze się na podmiejski teren narciarski, na tor łyżwiarski lub w góry, a latem dotrze do obozów, kąpielisk i stadionów, przekona się, że w tym samym stopniu, w jakim wzrasta za-

Kuchenka elektryczna
w każdej chwili i bez kłopotu
umożliwi przyrządzenie posiłku!

Dowodem zdrowia i tężyzny fizycznej są piękne i bujne włosy. Dlatego współczucie budzi widok młodego człowieka, którego głowa pokryta rzadkim, anemicznym włosem, przyświeca już łysiną.

Jedną z głównych chorób powodujących przedwczesne łysienie jest łupież i łojotok.

Choroby te zwalcza skutecznie

OLEUM PETRAE GLIMAR

jedyny w Polsce preparat, którego dodatnie działanie zostało stwierdzone 20-tu orzeczeniami klinik i lekarzy dermatologów. Z kuracją nie wolno zwlekać, lecz należy ją rozpocząć natychmiast, skoro zauważy się zbyt silne wypadanie włosów.

OLEUM PETRAE GLIMAR

sprzedają: apteki, drogerie i perfumerie.

stęp młodzieży uprawiającej ćwiczenia fizyczne, zmniejsza się cherlactwo, tchórzostwo i brak odporności, owe następstwa nieszczęsnych zaniedbań w dziedzinie kultury ciała. A gdy krytyczny obserwator w dalszym ciągu swej wędrówki potrudzi się na boisko sportowe, to przy panujących w chwili obecnej nastrojach długo się będzie musiał zastanawiać zanim wyda potępiający wyrok na tych, którzy nadmiernie szafują siłami, by barwom swego narodu poczesne zapewnić miejsce w wyścigu, jaki rozgrywa się na wszystkich odcinkach świata. A już z pewnością rozgrzeszy ten tak chętnie potępiany ruch sportowy, gdy sportowiec żydowski jako pierwszy dojdzie do mety i gdy jako owoc jego sprawności i wysiłku sztandar biało-niebieski na wysokim zawiśnie maszcie, a wokół stojące delegacje wszystkich narodów w uznaniu hołd mu oddadzą. I zmuszony będzie przyznać, że w powodzie błędów i grzechów doby obecnej, wychowanie fizyczne i sport najmniej może zasługują na potępienie.

Dziś oceniając z 20-letniej perspektywy działalność „Hasmonei", która w międzyczasie przeszła różne ewolucje i kierowana była przez różnych ludzi, należy stwierdzić, że mimo ciężkich warunków, które z biegiem czasu wynikały w następstwie zdarzeń ekonomicznych i politycznych, „Hasmonea" pozostała wierną ideałom, które przyświecały jej założycielom.

Najstarszy i najbardziej zasłużony żydowski klub sportowy na Wołyniu przetrwał najcięższy okres depresji i dziś z całą żywotnością zajął należną mu czołową pozycję w dziele wychowania fizycznego młodzieży żydowskiej, nie sprzeniewierzając się zasadom, w imię których został założony. Nie sprzeniewierzył się nigdy tym zasadom dla sensacji, dla korzyści materialnych i to jest objaw, który wszystkich grupujących dokoła „Hasmonei" w dniu jej jubileuszu przejmuje uczuciem zadowolenia i wdzięczności.

Przegląd pracy sportowej Klubu

Sekcja Piłki Nożnej

Sekcja piłkarska stanowi nieprzerwanie w ciągu 20 lat istnienia „Hasmonei" najpopularniejszą i reprezentacyjną sekcję klubu. Od roku 1918 do 1920 były wprawdzie prowadzone treningi niesystematycznie i przez siły niekwalifikowane, ale w r. 1920 pod okiem p. Flura (b. reprezentacyjny gracz Polski, długoletni gracz Pogoni lwowskiej, następnie Hasmonei lwowskiej) rozpoczęto racjonalną pracę.

Rezultaty tej pracy nie dały na siebie długo czekać, drużyny sekcji piłkarskiej (było ich 4) zaliczały się w tym czasie do czołowych drużyn Okręgu Lubelskiego.

W tym też czasie stworzono Kadrę Juniorów, wyszkoleniem których, to pod wskazówkami p. Flura zajął się p. Gorensztejn. W r. 1923, po odejściu p. Flura i kilku czołowych graczy do wojska, nastąpiło osłabienie sekcji piłkarskiej. W roku 1924, po zaangażowaniu jako trenera p. Szpunera (Hakoah Wiedeń) sekcja piłkarska dochodzi do swej szczytowej formy.

Do czołowych graczy ówczesnych zaliczyć należy pp. Gimberga, Brika i Łopatina.

Owocna praca Szpunera zwiększyła liczbę ćwiczących i reprezentacyjna drużyna Hasmonei reprezentowała najwyższy poziom na Wołyniu. Kierownikami byli p. Dr Gojzenberg i bp. B. Kupersztejn. W 1927 r. obejmuje kierownictwo sekcji p. Z. Wierny, kierując energicznie sekcją, dzięki któremu stała sekcja na wysokości swego zadania, osiągając najlepsze wyniki.

W 1928 r. zdobyto puchar redakcji „Echo Wołyńskie" bez utraty punktów. Drużyna grała w niżej wymienionym składzie: Kandelman, D. Sawicki, B. Łojter, Jagoda, Lewjatin, Kozlik, Licht M., Łatnik J., Sawicki S., Feldman Petia.

Sekcja Bokserska w r. 1937/38

W 1929 r. zdobyto mistrzostwo Okręgu Wołyńskiego.

W 1930 r. sekcja zostaje osłabiona z powodu odejścia niektórych czołowych graczy do wojska. W tymże czasie kierownictwo sekcji objął p. A. Zam, który doprowadza sekcję do normalnego stanu. W 1931 r. zdobyliśmy puchar p. Prezesa Wol. O. Z. P. N. Horowitza.

Do czołowych graczy zaliczyć należy w

tym okresie pp. Markowicz, Lewjatin, Sztejndel, Winokur.

W 1932/33 zdobyto powtórnie mistrzostwo Okręgu Wołyńskiego w następującym składzie: Markowicz, Frejdmiter, Feldman D., J. Samson, Lewjatin, G. Miller, I. Kozlik, Sztejndel, Sojfer, Sawicki S., Winokur, Łatnik J., Chinkes. Drużyna była w tak dobrej formie, że doprawdy byłoby krzywdzącym wyróżnić specjalnie kogoś.

Treningami kierował p. Lewjatin. Warto nadmienić, że w tym czasie barwy Wołynia bronili pp. Feldman, Lewjatin, Kozlik, Sztejndel, Łatnik.

W 1934 r. gościmy u siebi słynną żydowską drużynę Hakoah Wiedeń. W 1935 r. gracz naszego klubu Samson Jankiel wyjechał z reprezentacją W. Z. Makkabi do Pragi.

W 1936 r. kierownictwo sekcji obejmuje p. P. Littauer, który niezmordowanie pracuje dla dobra sekcji, treningami zaś kieruje p. Gorinsztejn. W tym roku odbyły się w Równem mistrzostwa W. Z. Makkabi i drużyna nasza zdobywa tytuł mistrza w następującym składzie: Tafler, Łojter, Finkelsztejn, J. Miller, Łatnik, J. Goldkranc, Sztejndel, Brikman, Licht A. Winokur, Tow. Po mistrzostwach drużyna W. Z. Makkabi wyjechała do Berlina, gdzieśmy mieli swego reprezentanta p. Winokura.

W 1937 r. nie zwracając uwagi, że z przyczyn od nas nie zależnych straciliśmy lokal, graczy zrozumieli znaczenie zaprawy zimowej i jak jeden mąż ćwiczyli w małej sali „Linas-Hacedek", osiągając w sezonie rewelacyjną formę, bijąc gładko swoich przeciwników i będąc w I. rundzie na 8 miejscu, skończyliśmy mistrzostwa jako vice-mistrz. W tym że roku juniorzy zdobyli mistrzostwo Okręgu, wyjeżdżając jako jedyna żydowska drużyna do Kozienic na mistrzostwa juniorów Polski.

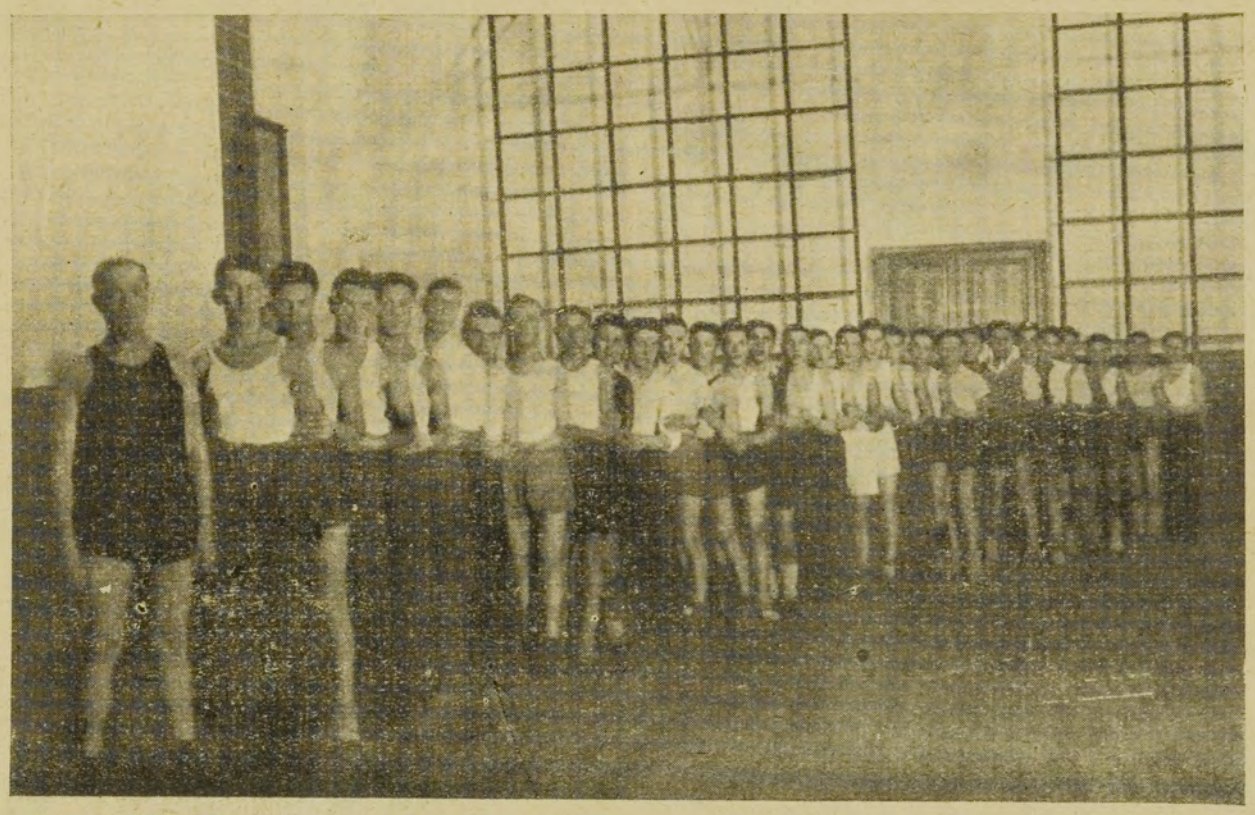

Sekcja Lekkoatletyczna w r. 1937/38

1938 rok jubileuszowy zastaje naszą drużynę w następującym składzie: Starec, Smigielski, Samson, Finkelsztejn, Goldkranc, Aspis, Łatnik (wyróżnić należy jako gracza od 15 lat), Licht, Brikman, Sojfer, Winokur, Tow. Z młodszych graczy: Margulis, German. Kierownictwo sekcji spoczywa nadal

Imbryk elektryczny to wierny sługa amatorów dobrej herbaty!

w rękach p. Littauera, treningami kieruje stary gracz naszego klubu p. Gorensztejn.

Warto nadmienić ofiarną pracę w ciągu 15 lat dla sekcji piłkarskiej p. A. Rozenmana.

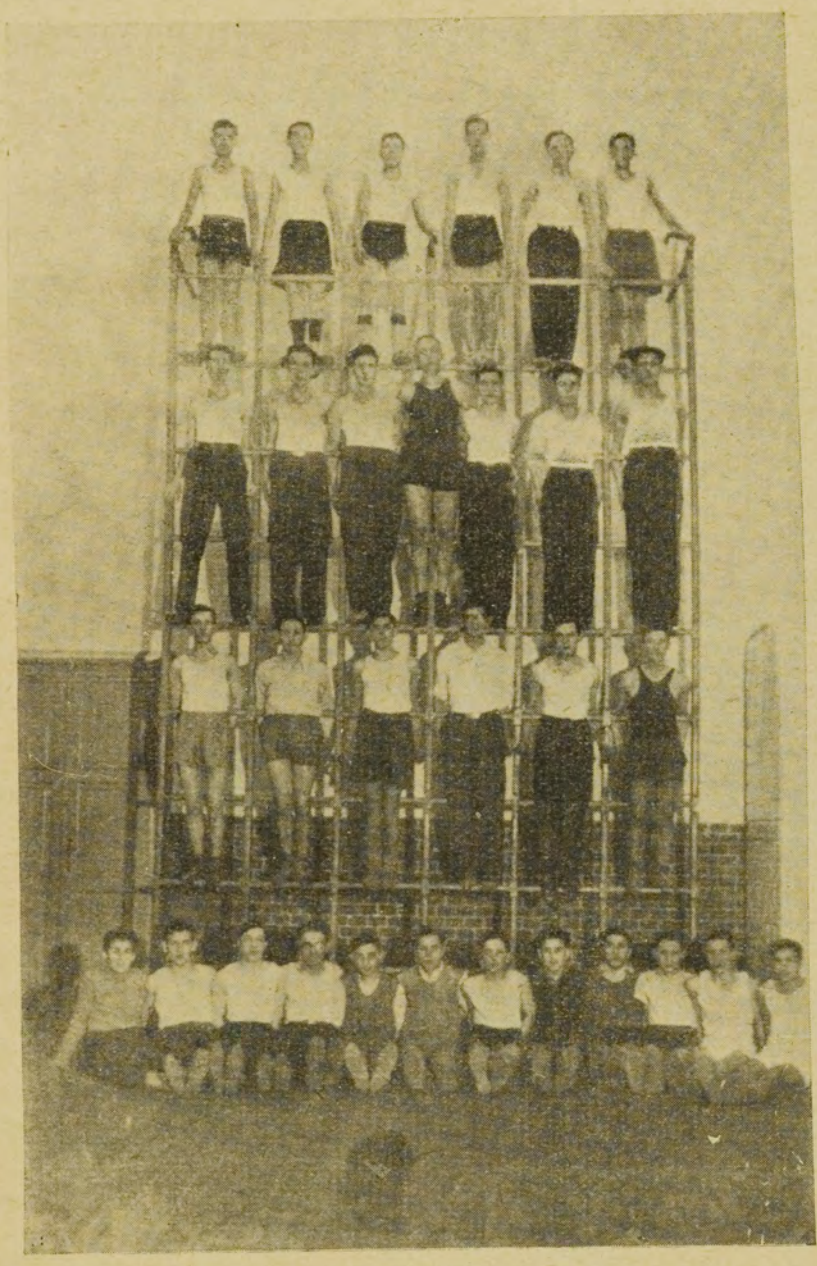

Sekcja Gimnastyczna 1937/38

Sekcja lekkoatletyczna

Sekcja lekkoatletyczna, która jest podstawą wszystkich sportów datuje swoje istnienie od powstania klubu. Sport ten uprawiany jest przez liczną ilość członków, którzy biorą czynny udział we wszystkich zawodach urządzanych przez Miejski Ośrodek P. W. i W. F.

W roku 1928 lekkoatleci nasi zdobywają I. nagrodę przechodnią redakcji „Echa Rówieńskiego". Z powodu braku własnej bieżni sekcja lekkoatletyczna zostaje osłabiona; dopiero w 1932 r. następuje odrodzenie sekcji, gdyż w roku tym zakupiliśmy własne boisko i na własnej bieżni zawodnicy nasi energiczniej się do treningu zabrali, osiągając zaszczytne wyniki.

Sekcja Pań 1937/38

Sekcja Gier Sportowych

Jedną z najważniejszych gałęzi sportu są bezprzecznie gry sportowe. Pożyteczny ten sport został wprowadzony na teren Równego

Sportowiec musi pamiętać, że
potrawy ugotowane na kuchence elektrycznej
mają większą wartość odżywczą!

w 1928 r. po powrocie naszych członków z kursów wychowania fizycznego ze Śląska, Lublina, i Wilna. Sport ten przyciągnął większą ilość ćwiczących, którzy z zapałem uprawiają ten sport, rozgrywając zawody siatkówki i koszykówki z różnymi klubami rówieńskimi, wychodząc prawie zawsze zwycięsko.

W latach 1931 i 1932 sekcja gier sport. osiąga najlepsze wyniki, stając się bezsprzecznie najsilniejszym zespołem miasta. Na zawodach sportowych zorganizowanych w 1932 r. przez Miejski Komitet P. W. i W. F. drużyna nasza zajmuje I. miejsce w koszykówce i siatkówce. Obecnie klub nasz dysponuje dobrymi zespołami we wszystkich działach gier sportowych.

Sekcja kolarska

Już w 2-gim roku istnienia klubu pod kierownictwem pp.: M. Gorinsztejna i S. Gimberga zorganizowała się sekcja kolarska. Program prac sekcji obejmuje 2 działy: turystyczno-krajoznawczy i zawodniczy. We wszystkich imprezach organizowanych przez związki okręgowe Hasmonejczycy biorą żywy udział zajmując stale czołowe miejsca.

W roku 1931 wysłaliśmy naszych zawodników do Lwowa na bieg kolarski o puchar redakcji „Chwila", gdzie pp. Kaczka i Perel dzielnie reprezentowali barwy klubowe. Na podkreślenie i pochwałę zasłużył p. L. Kornin za swą ofiarną pracę. Obecnie sekcja kol. trenuje pilnie do wyścigów organizowanych w ramach uroczystości jubileuszowych.

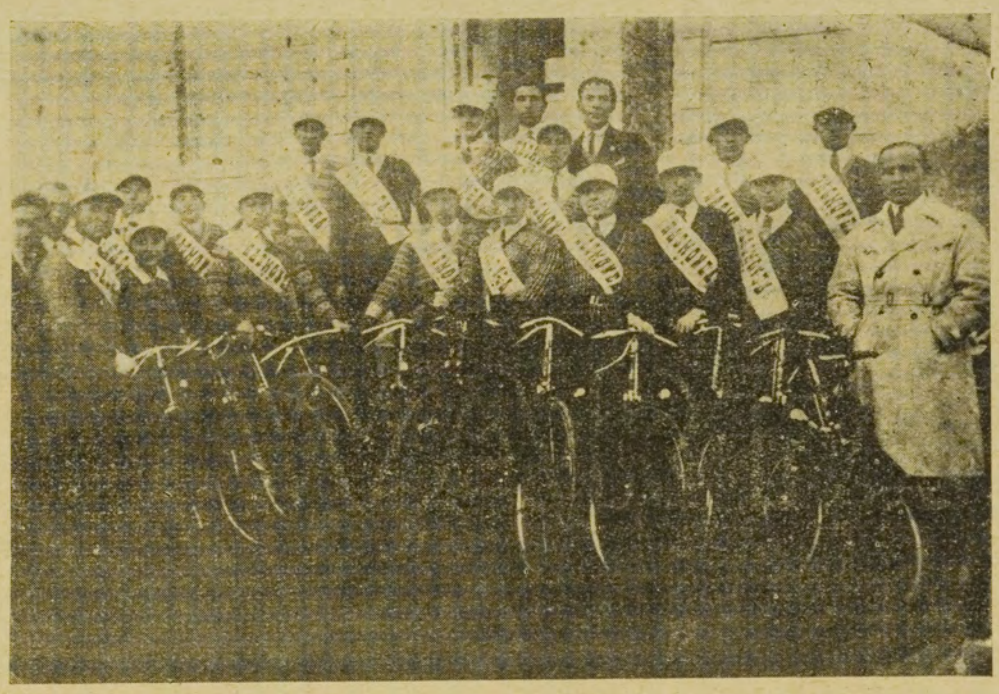

Sekcja Kolarska

Sekcja bokserska

W roku 1922 zaangażowano zawodowego instruktora Baumana, który rozpoczął naukę boksu, gromadząc większą ilość członków. Wobec braku przeciwników ograniczono się do zawodów wewnętrzno-klubowych, co też spowodowało osłabienie sekcji. Dopiero w 10 lat później, tzn. w 1932 roku wśród ćwiczących wybijają się zawodnicy: D. Feld-

Żelazko elektryczne=lśniące, czyste,
zawsze gotowe do użytku!

man, Zindel, Tafler i Kołtun, których później wysłano do Łucka na kurs przodowników bokserskich pod kierownictwem zasłużonego działacza sportowego p. kapitana Dziewulaka.

Po powrocie z kursu następuje reorganizacja sekcji, następują systematyczne treningi w rezultacie czego powstaje wspólnym wysiłkiem silna drużyna, spośród której wybili się następujący zawodnicy: Brakier, Szuster i Łatnik. Należy zaznaczyć, że Łatnik dotychczas jest czynnym zawodnikiem i najlepszym bokserem Wołynia w swej wadze, reprezentując wysoką klasę. Obok wyżej wymienionych wybija się Sapożnik, który wraz z Brakierem zdobyli zaszczytny tytuł mistrza Wołynia w br.

Sekcja Hokejowa

HALLO — SPORTOWCY!
ARTYKUŁY SPORTOWE, ROWERY, MOTOROWERY — NAJTANIEJ POLECA
T. CHOROWSKI, RÓWNE WOŁ., UL. 3 MAJA 170.

KAŻDY SPORTOWIEC mieszka
W HOTELU EUROPEJSKIM
Równe, ul. 3-go Maja 135 — Tel. 162

אליהו לערנער ראוונא.
פרעזעס פון וואלינער קרייז־פערבאנד „מכבי".

צום 20־יאריקן יובל
פון י. ס. ק. „מכבי־חשמונאי" אין ראוונא

דער געדאנק פון „מכבי" איז געבוירן געוואָרן אינ׳ם שוים פון דער נאציאָנאלער באוועגונג, אונטער די גייסטיגע פליגעל פונם ציוניזם. דער ציוניזם ווי יעדע לעבנס־באוועגונג וואָס שעפט פון די בראשית־קוועלן, האָט מער געגעבן דעם פאָלק אומדירעקט ווי דירעקט. אָט ווי יענע ערשיינונג ביים זייען וועז די קערנער וואָס פאלן אליין ארויס פון האנט זענן ניט וועניגער וויכטיג פון די וואָס ווערן פון איר גע־וואָרפן. אזוי אויך האָט דער ציוניזם ארויסגעלאָזן פון שוים, בשעת אקערן און זייען אין די פעלדער פון פאָלק, שאפונגען

אליהו לערנער פרעזעס פון „מכבי" אין וואלין

און ווערט־זאכן, וועלכע האָבן זיך אנגענומען און אויסגע־וואקסן אומבאמערקט, דרך אגב, און זענען געוואָרן די פראכט־פולע בוימער, וואָס באשיצן איצט אונזער דור מיט זייער שאָטן. די אויפריכטונג פונ׳ם יידישן קערפער, די אויפלעבונג פונ׳ם יידישן — מוסקול — דאָס איז איינער פון די דאָזיגע געבענטשטע ווערט־זאכן, מיט וועלכער דער ציוניזם האָט דרך אגב מזכה־געווען דאָס פאָלק בשעת פארזייען. דער ציו־ניזם ברענגט מיט זיך ניט בלויז דערלייזונג פון פאָלק אין גלות, נור אויך דערלייזונג פון חושים אין גלות. אין דאָזיגן דערלייזונגם־קאפיטעל פארנעמט דער „מכבי"־געדאנק א שע־נעם און וויכטיגן פלאץ.

צוויישן א באוועגונג און אירע שאפונגן איז פאראן א גע־גנזייטיקע ווירקונג, ניט וועניקער ווי די באוועגונג ווירקט אויף אירע שאפונגען, ווירקן די לעצטע אדער זיי הארפן ווירקן צוריק אויף דער באוועגונג. דער ציוניזם, וואָס האָט ארויפגעבראכט דעם „מכבי"־געדאנק, האָט געמענט האָבן, אז דער דאָזיקער געדאנק וועט ארויסברענגען ציוניסטן, אז ער וועט דעם ציוניזם צוריקגעבן זיהן, וואָס האָבן פארלאָר־דזשעט אין דערווייטערט זיך פון זייער היים, אינ׳ם ציוניזם איז צוערשט יהדות נאָכאהר שיבת ציון, פריער דער צוריק־קער צום פאָלק און נאָכאהר צום לאנד, און דער פראָצעס פון צוריקקערן צום פאָלק איז דער שווערסטער. דאָס זענען די ווירקלעכע חבלי משיח, דאָס זענען די ליידן פון גלגולי מחילות, וועלכע דארפן קומען, לויט׳ן גלויבן פון פאָלק פריער פאר תחית המתים. דאריבער וועלן די זיהן, וואָס האָבן זיך דער־ווייטערט פון זייער היים, צוריקקערן צום פאָלק און צום לאנד ניט מיט איין וועג, נור מיט פיל וועגן, קיין ירושלים פלעגט מען אויך גייען מיט פיל טויערן, אויך איצט אין ירושלים פון אונזער דור גייען מיר אריין דורך פיל טויערן און דער האָזיגער טויער, וועלכן דער „מכבי" האָט געעפנט פאר יענער יידישער יוגענד, וואָס האָט זיך דערווייטערט פונם מקור, דער טויער פון ספאָרט, וועלכער איז איצט אזוי פאָפולער און אָנגענומען ביי אונזער דור, איז געווען אייגער פון די וויכטיגע טויערן, אין וועלכן דער ציוניזם האָט זיך געניטיקט, כדי אומצוקערן די פערפלאָנדזשעטע זיהן צום פאָלק, אָבער דעם אמת קאָן מען ניט באהאלטן, אז אין משך פון א לאנגער תקופה איז דער דאָזיגער טויער געווען אפן פארן ציוניזם ניט ווי א בריטע טיר פון א זאל, נור ווי א לעכעל פון א נאָדל.

דער פעסטער קשר צווישן ציוניזם און „מכבי" א קשר צווישן שטאם און צווייג, איז געווען מאשטש, אָפגעריבן, דאָס ארגאניזש אין דאָזיגן קשר פלעג אפט פארביטן ווערן מיט שוואכע, אויפערפלעכליכע באציהונגן, מיט באציהונגן פון אויסערליכן סימפאָל. די אידעאָלאָגישע קראפט, וואָס גיט דעם „מכבי" דעם פאָזיטיוון ווערט פון א גאנצער און ווערטפולער אויפלעבונג - באוועגונג, וואָס איר אינהאלט איז ציוניזם מיט אלע זיינע פרינציפן און געפאָטן און איהר שיידל איז דער ספאָרט אָט די קראפט איז נאָך ביז יעצטיקן מאָמענט ניט גע־קומען צו קיין שטאַרקן אויסדרוק. אָבער אין דער „מכבי"־באוועגונג, וואָס פאר איר אין די אידעאָלאָגיע ניט קיין זאך פון מה, פון טעאָרעטישן נאָכדענקען, נור זי איז טאָקע פאר־קערפערט אין טאָט, אין מוסקול וואָס דורשט דערלייזט צו ווערן, איז שווער געווען צו עטהילען דאָס ציוניסטישע לויבט מיט דער הילף פון געוועלטיקער אידעאָלאָגישער אויפקלע־רונג, בכלל איז היינט ניט קיין פלאץ פאר קיין אפסטראקטן ציוניזם אין וועלכן עם איז טייל פון פאָלק אדער יוגענט, דער בויענדער און אויפהאלטנדער כח פונם ציוניזם איז ארץ־ישראל און בפרט נאָך אין אזא באוועגונג ווי „מכבי". בנוגע דעם ציוניזם אין דער דאָזיגער באוועגונג האָט געקאָנט מכריע־זיין בלויז נור א לעבנס־באדירונג מיט ארץ ישראל, ווי אלע יוגענט־באוועגונגען וואָרצלען זיך איין אין ציוניסטישן גרונט נור אויף אזוי פיל, אויף וויפיל זיי ווערן חלוצים און לאָזען וואָרצלען אין דעם שטח פון בנין הארץ און קאָלאָניזא־ציע, אזוי האָט אויך געמוזט זיין מיט דער „מכבי" באוועג־גונג. צי איז טאָקע אזוי געשען אז דעם „מכבי" קאָן מען פארלעבענען צו דער יעניקע יוגענט - באוועגונג וואָס לייסטן

נצחונות אויף ספארט־געביט ווי די פוטבאל־מייסטערשאפט פון לאנדעס־פארבאנד „מכבי" אין פוילן, (די מייסטער־שאפטן זענען באַרגעקומען אין ראוונא און עס האבן אָנטייל גענומען צווישן אנדערע די פוטבאל - מאנשאפט פון „חשמונאי" לעמבערג און „מכבי" ווארשא) באקומט מען א עקסמיסיע פון לאקאל, וועלכן מען האט פארנומן אין משך פון א יאר 12.

עס האט זיך דאן געקאנט דאכטן, אז „חשמונאי" וועט אונטערגיין, עס האבן זיך אבער ווי שטענדיק אין א שווערער צייט געפונען מענטשן וועלכע האבן ניט דערלאזט צום אונטערגאנג, צווישן די מענטשן דארף אויף ערשטן פלאץ אויפגעשטעלט ווערן דער ה' ליטאווער, הערן סעקרעטאר פון קלוב.

פון דער וידישער באפעלקערונג און דער פארצווייפלונג פון יונגן וידישן דור פירט „חשמונאי" שטאלץ איר אינערמיד־ליכע ארבייט פאר דער פיזישער אנטוויקלונג פון וידישן פאלק, ערציט די יוגענד אין נאציאנאלן ספארטליכן גייסט.

דאס לעצטע יאר דאס 20־טע יאר פון יובילעאום טרעפט „חשמונאי" בייא אינטענסיווער ארבייט אין פארשידענע סעקציעס, די הויפט־סעקציעס, ווי די גימנאסטישע, פוטבאל און באקס ציילן א סך מיטגלידער.

די ארבייט ווערט געפירט אויף פעלד, אדער אין דעם זאל פון פ. ו. און ו. פ. וועלכער ווערט געדינגן צו דעם צוועק.

עס ווערט אויך אנגעהאלטן דער קאנטאקט מיט די יו־

מיטגלידער פונם קלוב אין יאר 1918-20

די אויסגעקליבענע דאמאלסט פארוואלטונג מיט ה. ראט־מאן שטערענטאל אלס פארזיצער און ה' אינז. ליטוואק אלס וו־פארזיצער אין דער שפיץ נעמען זיך אקטיוו צו דער ארבייט.

די ארבייט ווערט קאארדינירט, עס ווערט אוועקגע־שטעלט די אויפגאבע אויספלאנטערן זיך פון דעפיציט, פירן א נארמאלע ווירטשאפט אין די ראמען פון פארואויסגעזעענעם בודזשעט.

אונערמידליך פירן זייער ארבייט די ה"ה אינז. ליטוואק, ליטאאוער, מעיעראוויטש, ח. לויטער, טורקאוויטש א. א.

עם ווערט געשאפן אויף פעלד א טרייבונע זער א שענע מיט עטליכע הונדערט זיץ־פלעצער.

א איבערגעגיסטראציע פון די מיטגלידער און א ענער־גישע אינקאסא פון דעם מיטגלידס־אבצאל העלפן אוועק־שטעלן דעם קלוב אויף געזונטע יסודות. עס ווארן אויך רעאָר־גאניזירט די פערשידענע סעקציעס, עס ווארן צוגעצויגען פא־כאוועס פערזאנען צו דער ארבייט אין קלוב.

און ניט קוקנדיק אויף דער אלגעמיינער שווערער לאגע

גענד־ארגאניזאציעס, וועלכע פירן זייערע פיזישע איבונגען אונ־טער דער אויפזיכט און מיט דער מיטהילף פון „חשמונאי".

די יוניאָרן־פוטבאל־מאנשאפט האלט אפ אין יאר 1937 א פרעכטיקן נצחון וועגנדיק מייסטער פון וואהלינער פוטבאל־קרייז, און רעפרעזענטירט וואהלין אויף דעם אבאז אין קא־זשעניצע, ווי זיי צייכענען זייער פיין אויס, און זענען די איינ־ציגע יידישע מאנשאפט פון גאנץ פוילן.

עס איז שווער צו שרייבן היסטאָרישע איינדרוקן פון זאכן וועלכע זענן נאָך געגענווארט און דראָם ענדיק איך.

צו ענדע וויל איך נאָר צוגעבן, אז דער ציל וואס די פער־וואלטונג פון „חשמונאי" האט זיך געשטעלט צו דערגרייכן אין 20 יאר פון קלוב־עקזיסטענץ איז נעמליך אויסקויפן דעם פלאץ און צוטרעטן צום בויען א אייגן ספארט־הויז פאר דער ראוונער יידישער יוגענד זאל געקרוינט ווערן מיט ערפאלג.

צו אייך טויער פון „חשמונאי" זאג איך:

אויף איהר וועט וועלן, וועט דאס ניט בלייבן קיין לע־גענדע.

און יעצט דאָס וויכטיקסטע, וואָס בלייבט ביי דעם א־לעם צו פארצייכנען: אין משך פון 20 יאָר האָט חשמונאי איינגעהאלטן איר פאָלקסטימליכן כאראקטער. 20 יאָר ווי זי דינט די אינטערעסן און איז דער בנין פון די ברייטסטע ראָוו־נער יידישע פאָלקס־מאסן. קינדער פון רייכערן בירגערליכן קלאס זענען פון שטענדיק אין ראָל פון הייסע סימפאטיקער און הייסע צושויער. די פארגעסענע און פארלאָזענע גאסן־יונגען פון די ווייטסטע שטאט־פעריפעריען — זיי בילדן דאָס דעם רוב־בנין און רוב־מנין פון חשמונאי. אויף זיי האָט חשמונאי פון תמיד געלענקט איר עיקר אויפמערקזאמקייט, מיט מוטערליכער זאָרג צו זיך צוגעטוליעט ערפילנדיק די פליכט פון לערער, ערציער, וועגווייזער. ווער ווייסט דעם גורל פון די צאָהלרייכע קאדרן חשמונאי־חניכים אין א״י, אויף וועלכע מיר מעגן באמת שטאָלץ זיין, ווען נישט דער ווירקזאמער איינפלוס פון זייער וואָלינער מוטער־קלוב. א ספאָרטישע באדייטונג? נו יאָ! גאנץ זיכער! אָבער נאָך א סך מער דערפון. א הייליקע געזעלשאפטלעכע און קולטור־ערצי־הערישע מיסיע האָט חשמונאי ערפילט, א ניט וועניקער וויכ־טיקע מיסיע וואָס טאָר אויך אויף ווייטער ניט פארגעסן ווערן!

***

דאָס יידישע ראָוונע הערט זיך צו צו חשמונאי׳ס גרויסן חשבון־הנפש און שיקט אים זיינע הייסע גליק־ווונשן און אויפ־ריכטיקן „יישר כח״.

ה. ל. חיגער

„מכבי־חשמונאי״־לעבן אין ראוונע

ס׳האָט אלזאָ אויסגעקלאפט די שעה און ס׳האָט זיך פארענדיקט א עפאָכע פון גאַנצע 20 יאָר עקזיסטענץ פונ׳ם עלטסטן און מעכטיקסטן יידישן נאציאָנאלן ספאָרט־קלוב אויף וואָלין.

„מכבי־חשמונאי״ אין ראָוונע...

אין דער געשיכטע פון דער יידישער געזעלשאפטליכקייט אין ראָוונע וואָלט דער 20־יאָריקער יובל פון דעם איינציקן אלס יום־טוב פון דער יידישער יוגנט נור אלס ערשראנגיקע יידישן ספאָרט־קלוב באדארפט פארצייכנט ווערן ניט נור היסטאָרישע געשעהעניש, וועלכע זאָל זיך איינקריצן אין דער נשמה פון יעדן יידישן איינוואוינער.

דוכט זיך ערשט ניט לאנג איז דאָס געשען, ווען ס׳איז דורך דער יונגער גרופע ענטוזיאַסטן געלעגט געוואָרן דער ערשטער גרונטשטיין פון דעם מעכטיקן בנין — און דאָך איז שוין אדורך אַזא לאנגע קייט פון לעגענדארישע אויפשטייגן און נצחונות, ווי אויך פארשטענדלעכע פאר יעדן לעבעדיקן אָרגאניזם־ירידות...

אך, וועלכע שעהנע ערינערונגן ס׳זענען פארבליבן ביי אונז אלעמען אין זכרון די הערָאָאישע און וואונדערבארע דערגרייכונגען פון יענע ערשטע צייטן!!!

ווי א שענער, זיסער חלום — רוקט זיך אדורך פאר מיין פאנטאזיע די ערשטע שריט פון דעם ניי־געבוירענעם ספאָרט־קלוב „מכבי״. אָט דאָרט אויף דעם היינטיקן „גראבניק״ אין דעם דאמאָלסדיקן שענעם וועלדל, דורך וועלכן ס׳האָט א־דורכגעשניטן א וועג צום „„היפאָדראָם״, וועבן זיך מיינע זכרונות, וואָס זענען אָנגעפולט מיט שטיקער גייסטיקן פאר־געניגן.

אויף דעם היפאָדראָם זענען עס טאַקי פאָרגעקומען די ערשטע יערלעכע טראדיציאָנעלע מעטשן אום ל״ג בעומר, וואו די יוגנט פלעג זיך פארקלייבן אויפן גאנצן טאָג, וועל־כער פלעג אַדורך ווי א פריידיקע האָפנונגספולע אידיליע.

פונקט ווי אלע נייע לעבנס־באוועגונגען, אזוי האָט אויך די דאמאָלסדיקע „מכבי״ באגעגנט אויף דעם וועג ניט נור בלומען נור אויך פיל דערנער, וואָס האָבן באשווערט דעם נאָרמאַלן גאַנג אין זיין אנטוויקלונג.

ניט אלע האָבן דאן, ליידער פארשטאַנען די גרויסע פרייד, וואָס ס׳טראָגט מיט זיך די ספאָרט־באוועגונג און פיל האָבן דאָס באטראכט אלס „נארישע קינדער־שפילעריי״ און האָבן דאָס זאָגאר טיטולירט מיט׳ן נאָמען „פילקע־שפילער״,

י. ווירני, געוועזער פ־ע־זעס פונם קלוב אין יאר 1925-26

וועלכן טערמין מיר באגעגנען נאָך אפילו היינט צו טאָג, אָ־בער אויסשליסלעך ביי די אָפגעשטאנענע שיכטן. זער פיל עלטערן האָבן דאַן פשוט געשטרעבט זייערע קינדער זיך פאר־נעמען מיט אזעלכע „פוסטע נארישקייטן״.

א דאַנק אָבער דער פארשטענדניש פון דער דאמאָלס־דיקער דערוואקסענער שול־יוגנט און געציילטע יחידים פון דער יידישער אינטעליגענץ — זענען אלע ענלעכע שווערי־קייטן שנעל באזירט געוואָרן און ס׳האָט זיך גאָר אין א קור־צער צייט ארום איינגעגעבן צו פאָפולאריזירן דעם ספאָרט־געדאנק, און אין רעזולטאט זענען די רייען פון „מכבי״ אזוי זיך צעוואקסן און איבערפולט געוואָרן, אז ס׳איז פאר יעדן יוגנטליכן די גרעסטע עהרע געווען דאָס געהערן צו אים.

ס׳איז דארום קיין וואונדער ניט, וואָס די רעזולטאטן פון דער פיזישער ערציאונג ביי דער דאמאָלסדיקער יוגנט זע־נען געווען אזעלכע קאָלאָסאלע. ס׳איז דאָך ממש א פארגניגן

אָבערן ארץ ישראל. און צו דעם צוועק ענטשטעהן די יידישע נאציאָנאלע סאָפּארט־ארגאניזאציעס, וועלכע ווערן אָנגעפירט דורך דעם „מכבי".

יעצט אין דער צייט, ווען דאָס ענגלישע פאָלק האָט באַשלאָסן צו שאפן אין ארץ ישראל א זעלבשטענדיקע מלוכה, וועלכע וועט ערווארבן ווערן ניט דורך קיין שוועהד און בלוט־פארגיסונג און דאָס קאָנען מיר פארעכענן פאר א נס, ווייל קיין לאנד ווערט ניט דערָאָבערט אָן מלחמות, אפילו ווען יהושוע בן־נון האָט נאָך משה רבנו אריינגעפירט די יידן קיין כנען, איז דאָס לאנד דערָאָבערט געווארן דורך מלחמות און בלוט.

פארכמארעט זענן די הימלן יעצט אין ארץ ישראל אָבער אינגאנצן פינסטער איז דאָס יידישע לעבן אין גלות, ארץ ישראל איז אָבער ווונזער איינציקע און לעצטע האָפנונג.

דארום מוזען אלע אונזערע יונגע מיטגלידער געדענקן, אז אריינטערעסטנדיק אין אונזער נאציאָנאלן סאָפּארט־קלוב „חשמונאי" און פארנעמענדיק זיך מיט פיזישע איבונגען ערפולן זיי א גרויסע אויפגאבע בנוגע דעם יידישן פאָלק צוגרייטענדיק אָזוי ארום געזונטע יונגע־קאדרען פאר ארץ־ישראל.

מגר. י. מאָטאָוויללאווקער

חשמונאי א בן־עשרים

אין 70־יאריקן לעבן פון מענטשן — איז 20 יאָר — כמעט ווי א דריטל. אין אונענטליכקייט פון איין — סופיגער געשיכטע איז 20 יאָר — א כזית. ניט אלע מאָל אָבער שאצן זיך געשיכטע־תקופות לויט זייערע צאָל יאָרן, לויט זייער כמות. תקופות מעסטן זיך און ווערן אָבגעשאצט לויט דער וואָגיקייט און וויכטיקייט פון זייערע געשעענישן.

אפסטראקטע 20 יאָר געשיכטע — איז א טראָפן אין ים, די לעצטע 20 יאָר חשמונאי־וועזן — איז א רייכע עפאָכע מאכענדע סאָפּארט־באוועגונג. „חשמונאי" און נישט „גוויאָזדע", „חשמונאי" און ניט „יוטשניע". חשמונאי מיט א דגש חזק, מיט א טראָפ אויף דער ירושה פון אונזערע אלטע מכבייער און טראדיציע פון אונזערע נאָציאָנאלע חשמונאי־העלדן. חשמונאי אלס סימפּטאָמאטישע קאָנסעקווענטע מעבדות־לחרות ערשיינונג, וואָס באגלייט די יידישע רענעסאנס־תקופה, די הערצליאנישע שובת־ציון־אידעע, דעם גרויסן תחיה העם ותחית הארץ־געדאנק דעם ווירקיגן דראנג זיך ארויסצופאקומען פון פערכשופטן קרייז פון משיחושע חלומות אויפן גלייכן וועג פון געשיכטלעכער ווירקלעכקייט, ח' — אלס נאטירלעכער פאָרגרונד און זיכערע צוגרייטונגס־פּעריאָד פאר ווייטערע הלוציאנישע וואונדער־טאטן און איבערמענשליכע ציוניסטישע דערגרייכונגען, אט דאָס מוז ביים סאמע אָנהויב געזאָגט ווערן אלס קאטעגאָרישער פארפּאָדינג צו אונזערע אלע ווייטערע בעטראכטונגען איבער אלגעמיינעם און לאָקאלן יידישן סאָפּארט־ווען. לויט סאָקראטעסעם שטייגער דעם גרויסן פילאָזאָף וואָס פלעג אלע מאָל ביים צוזאמענטרעף מיט זיינע אידעאישע געגנער טענען: לאָמיר צוערשט מסכים זיין מיט אונזערע הויפּט־הנחות מיט דעם עקרהעקרים לאָמיר אונטערשיידן צווישן תוך און קלפה, צווישן מיטל און צוועק. און דאָס אי זאונזער הויפּט־הנחה: „חשמונאי" איז א נאציאָנאל־יידיש סאָפּארט־באוועגונג, אונזער פאָן איז א בלוי־ווייסע; „השמונאי" איז אפּאָליטיש, אי־בערפּארטייאיש. צו דער לאנג אבגעפרעגטער קשיה פון די, וואָס ווילן זען סתירות און לאָגישן ווידערשפּרוך אין דער פאָרמול פון א אפּאָליטישן נאציאָנאלן יידישן סאָפּארט־קלוב וועלן מיר זיך דאָ ניט אומקערן.

⁂

וואָס לערנן אונז 20 יאָהר חשמונאי?

אין משך פון יאָרהונדערטער האָט זיך בײ יידן און ניט־יידן איינגעבירגערט די פאלשע פאָרשטעלונג וועגן א אור־אלטע פון גאָט און נאטור געגעבענע חלוקה, א חלוקה, וואָס האָט איר אויסדרוק געפונען אין דעם אלטן „חקול קול יעקב והידים ידי עשו". פיזישע אָפּגעשטאנענקייט, האָט עס זעזאָלט היסן איז א טפוש יידישע איינגעבוירענע שוואכקייט, א פארפאלענער איינעוואָרצעלטער ראסן־פעהלער און ראסן־מינדערווערטיקייט לויט א געוויסע לעצטנס אָנגענומענער טעאָריע, ניט געקוקט דאָרויף, וואָס צאָלרייכע פאקטן פון אן א שעור העלדן־טאטן און הערָאישע גבורישע־תקופות מיט וועלכע ס'איז אזוי באקאנט אונזער לאנגע יידישע געשיכטע — פיהרען צו גאנץ אנדערע השערות. 20 יאָר חלוציאנישע א"י־ווירקלעכקייט און 20 יאָר חשמונאי־באוועגונג דאָס איז די בולטסטע נעגאציע צו דער פאלשער א. ד. איינשטעלונג. ביי אונזער וויטגעהענטסטער גרייטקייט מודה צו זיין אין אונזערע סאָפּיפישע פאָלקס־אייגענארטיקייט כלל ניט פון א „אתה־בחרתנו"־פאָלק, פון א גוי קדוש וממלכת כהנים — מוזן מיר דאָך איינזען די ריכטיקע און איינציקע סבה פון אונזער פיזישער אונטערשטעליקייט וואָס ליגט אין אונזער פארקריפּלטן אונארמאלן 1000־יאריקן גלות־לעבן און איז כלל ניט קיין גרונד־שטריך פון אונזער א פאָלקס־אייגענשאפט. די לעצטע חשמונאי־תקופה באדייט אויף אזא אופן א איבערברוך אין דער פסיכיק פון א איבערגאנגס־דור און א באפרייאונג פון א פערעלטערטער פאלשער דאָקטרין.

⁂

20 יאָר חשמונאי־ראוונע. א בן עשרים ביז... יאָר. וויפיל יוגנט־חלומות, וויפיל יוגנט־סודות האָט אין זיך אָט די מעכטיקע אָרגאניזאציע פאר זאָרגן, וויפיל כחות און אנשטרענגונגען האָט זי פארוועגדעט, וויפיל פרייד און צרות האָט זי אונז צוגעשאפט. אלטע חשמונאים געדענקן דעם איבערגאנג מכבי־ חשמונאי, דעם דראמאטישן גערָאנגעל חשמונאי־„הכח" און די גלילקלעכע צוזאמענשמעלצונג פון אלע ראָוונער יידישע סאָפּארטלעכע אונטער דער פאראייניקטער פאָן פון דעם איינציקן יידישן סאָפּארט־קלוב, וואָס הויפּט אויך אָן מיט דער צייט דינען אלס נייטראלע, איבערפּארטייאישע פערשטענדיגונגס־ פלאטפאָרם פאר אלע אָן אויסנאָם ארטיגע יידישע יוגנט־אָרגאניזאציעס.

ניקוד דארף געשטעלט ווערן אויף דער פיזישער ערציהונג אין א ברייטערן פארנעם, אריינציהענדיק אלע יוגנטלעכע אין שול און פאך־עלטער ווי אויך עלטערע. דאָס קאָן געטון ווערן דורך א פלאנמעסיקער אקציע וואָס דארף דורכגעפירט ווערן דורך „מכבי" און אירע אָפטיילונגן אויף די ערשער אונטער שלאג־וואָרט: „גימנאסטישע איבונגן פאר קליין ביז גרויס". די אי־בונגן מוזן פאָרקומען אונטער אן אויפזיכט פון א קוואליפי־צירטן אינסטרוקטאָר און א דאָקטאָר צוגעפאסט צו די אינדי־ווידועלע אייגונגן פון יעדן גימנאסט ווי אויך צו זיין געזונט־צושטאנד, ווייל אנדערע קענען די איבונגן שאדען אנשטאט נוצען. דאָס געהערט שוין צו דער אזוי גערופענער היגיענע פון גימנאסטיק. אזא ראציאָנעלע גימנאסטיק וועט געבן די מעג־לעכקייט שוין פון די יונגסטע יאָרן געהעריק אויסאיבן די מוסקולען, צופאסן זיי צו ארבייט, רעגולירן די אטעם־באווע־גונגן, די בלוט־צירקולאציע און דעם אלגעמיינעם שטאָף־וועק־סעל — דאָס אלעם צוזאמען איז א גאראנטיע פון א שטארקן און ווידערשטאנדספעהיקן קערפער.

די יוגענט וועט קומען מערסטענס פון פייכטע, פינסטע־רע וואוינונגען אָדער ווארשטאטן שטויביגע אָן לופט אין א גרויסען ליכטיקען, ווענטילירטן זאל און פארברענגען דאָרט אין איבונגן א פאָר שעה, וואָס וועט אויסגלייכן זייערע איינגע־בויגענע רוקענס, מאכן שטייף זייערע מוסקולען, לערנען זיי נאָרמאל אָטעמען. דאָס אלעס ווערט דורכגעפירט ביי א הויי־טערער שטימונג געבענדיק די גימנאסטן א מאָראלישע און פיזישע באפרידיגונג, ווייל אזוי ארום וועט אין א געזונטער אטמאָספערע אויסגעלאָדן ווערן די ברויזידיקע ענערגיע פון יוגנטליכן. וויכטיק איז אויך גימנאסטיק פאר דער פסיכישער היגיענע פון מענטשן אין יעדן עלטער, ווייל ס'באפרייט אים פון א אנגעשטרענגטן, נערוועאיש - פסיכישן צושטאנד אין וועלכן ס'געפינט זיך דער מענטש פון אונזער תקופה פון פריה־סטן עלטער.

דאָס אלעס קען און מוז זיין די נאָהענטסטע אויפגאבע פון „מכבי" פאר דער ברייטער יידישער געזעלשאפט, וועלכע וועט אן ספק אָפשאצן די וויכטיקייט פון דער נאך פיאָנערי־שער ארבייט אויף דער יידישער גאס. דאָס איז אויך נויטיק אום פאָפולאריזירן דעם מכבי־געדאנק צווישן די ברייטע שיכטן פון דער געזעלשאפט, וועלכע וועלן דער ארבייט א־ריינגעצויגן ווערן אין די רייען פון „מכבי" און שאפן א באַ־וועגונג באזירט אויף געזונטע, נאציאָנאלע יסודות. דאָס איז דער נאָהענטסטער מינימום פראָגראם פון „מכבי". נעמענדיק אויף זיך די אויפגאבע וועט „מכבי" קענען מיט שטאָלצקייט טראָגן זיין היסטאָרישן נאָמען און וועט באקומען די ברכה פון פאָלק, וואָס איז די גרעסטע באפרידיקונג פאר א געזעל־שאפטלעכער באוועגונג. יישר כח וגבורה למכבי.

חיים געלמאַן

עהרן־פּאָרזיצער פון י. ס. ק. „חשמונאי" ראָוונא.

די פיזישע ערציהונג פון דער יידישער יוגנט פאַר ארץ ישראל

דער גרויסער ציוניסטישער מנהג הערצל, האָט זייענדיק א זשורנאליסט זיך צוגעקוקט צום יידישן לעבן און איינגע־פונען אז דאָס יידישע פאָלק מוז האָבן א אייגענעם שטאט.

זיין מיינונג האָט ער געשטיצט ניט אויף דער שרעק, אז דאָס יידישע פאָלק וועט זיך אויסשמאדן אָדער אסימי־לירן, ער האָט פאָראויסגעזען, אז אין 20־טן יאָרהונדערט ווען אין דער וועלט וועט הערשן עלעקטריק, וואָס וועט ליכטיק מאכן אויף דער וועלט וועט דאָס יידישע פאָלק ניט קאָנען זיך אזוי שמוגלען פון לאנד צו לאנד, ווי אין 19־טן יאָרהונדערט ווען אויף דער וועלט האָט געהערשט דער דאמפף: דער לאָ־קאָמאָטיוו, אויטאָמאָביל, פארלאמענטאריזם און סאָציאליזם, און אלעס איז געווען פארנעפעלט און האָט געשאפן א מעג־לעכקייט פון שמוגלען זיך.

דער גרויסער מנהיג האָט אויך פאָראויסגעזען דעם היט־לעריזם, וועלכער איז נאָך ערגער פון די יעזואיטן, ווייל די לעצטע זענען געקומען צו די יידן מיט א שווערד אין איין האנד און א צלם אין דער צווייטער האנד און האָבן גע־הייסן אויסקלויבן טויט אָדער שמד, דער היטלעריזם האָט נור א שווערד און שטרעבט צו פארניכטן דאָס יידענטום.

אויף דעם רוף פון הערצלן האָט א גרופע מענטשן פאר־לאָזט זייערע היימען און זיך געלאָזט צופוס קיין ארץ ישראל וויסענדיק פאָראויס אז פיל פון זיי וועלן אומקומען פון מא־לאריע אָדער פון די בעדואינער. דאָס זענען געווען אונזערע בילוי'צים, וועלכע זענען געגאנגען אליין מיט דעם אייגענעם ווילן זייער מסירת־נפש'דיקן וועג.

ה. געלמאן געוועזענער פרעזעס פונם קלוב

אין דער זעלבער עפּאָכע איז געוואָרפן געוואָרן דורך דעם גרויסן יידישן מנהג דר. מאקס נאָרדוי די לאָזונג, אז די יידישע יוגנט דארף זיך פיזיש צוגרייטן בכדי צו קאָנען ער־

און ברענגן קרבנות פאר דעם אויפבוי פון יידישן שטאט איז א גרויסע פראגע, און אין אזא צייט פון א יובילעאום־פייערונג דארפן די חברים פון „חשמונאי" אין ראוונא די מכבייער, זיך אליין שטעלן די פראגע צי האבן מיר שוין אנגעהויבן ערפולן די גרויסע שליחות וואס די יידישע נויט און ווירקליכקייט לייגט אויף אונז ארויף און ביי דעם מאמענט פון דער גרויסער פייערונג זאלן מיר זיך זאגן דעם ריינעם אמת, אז מיר האבן אונזער אויפגאבע אין ציוניזם ניט אנגעהויבן צו ערפולן און מיט דעם חשבון ביי דעם בילאנס פון א 20־יאריקן יובל זאלן מיר בילאנסירן די קאנטעס פון ציוניזם און ציוניסטישע פאנדן און דאן וועט דער רעזולטאט אונז אויף דער צוקונפט צווינגען זיך פארטראכטן און זיך נעמען צו אקטיווער ארבייט פאר דער פיזישער און גייסטיקער אויסלייזונג פון אונזער געיאגטן און געפלאגטן פאלק, זאל די פרייד פון דעם יובל אונז עפענען די אויגן, און זאלען די חשמונאים אין ראוונא זיין צווישן די אקטיווע בויער פון אונזער היימלאנד.

ד״ר מ. צימערינסקי

גימנאסטיק פון פראפילאקטישע היגיענע

די נייעסטע פארשונגען און דערגרייכונגען אין דער מעדיצינישער וויסנשאפט גייען אין דער ריכטונג פון שאפן פארהיטונגס־מיטלען קעגן פארשידענע קראנקהייטן, וואס פלאגן דעם מענטשן.

די מערהייט פון די קראנקהייטן ווערן ארויסגערופן דורך מיקראבן וועלכע זענען שוין אויסגעפארשט און באקאנט דער מעדיצין ווי אויך דורך אומבאקאנטע שונאים פון מענטשן־געזונט. א דאנק פארשידענע פראפולאקטישע מיטלען צו באקעמפן די קראנקהייטן איז געלונגן אין געוויסע פאלען זיי אינגאנצן אויסמיידן אדער פארקלענרען זייער שעדליכקייט ווי אויך די שטערבליכקייט. א קלאר בילד באקומען מיר דורך פארגלייכען סטאטיסטישע געזונטהייטס־טאבעלן פון פאריקן יארהונדערט און יעצטיקער עפאכע. דאס באקאנטע רוימישע שפריכוואָרט זאגט אז, אויב דו ווילטס שלום מוזטו זיך גרייטן צו א מלחמה. דאס קען ווערן איבערפראזירט און צוגעפאסט צום קאמף וואס די מעדיצין אלס א וויסנשאפט פירט קעגן פארשידענע קראנקהייטן. די מעדיצין נוצט אויס די נייעסטע ערפינדונגן און מיטלן אום באקעמפן דעם אנזעהבארן פיינד פון אונזער געזונט. אבער טאמער ווערט געזאגט לעצטענס אז ניט צו דערלאזן צו א מלחמה־אויסברוך און דאן קומט צום וואָרט די פראפילאקטיק אין ברייטסטן זינען פון דער דעפיניציע. גרויס אכט ווערט געלייגט אויף דעם קערפער, ער זאל זיין געהעריק געבויט, פארמירט, שטארק און ווידערשטאמספעהיק.

אום דערגרייכן דאס, זענען נויטיק געהעריקע היגיענישע לעבענסבאדינגונגען און איינריכטונגען, ראציאנעלע דערנערונג, היגיענישע וואוינונגן, גוטער סאניטארער צושטאנד פון דער סביבה אין וועלכער דער מענטש לערנט, ארבייט און פארברענגט זיין צייט. ס׳וועט אבפליסן ניט איין צענדליק יארן ביז מיר וועלן דערגרייכן די אלע אנגעוויזענע מעגליכקייטן. דערווייל בלייבט אונז אויסנוצן דאס וואס ס׳איז מעגלעך און געפונט זיך אין אונזער רשות, צו אונזער פארפיגונג כדי הויבן און פארהאטעווען דעם סאמאטישן און פסיכישן ניוואָ פון יחיד. דאָ קומט אונז צו הילף די אזוי גערופענע פיזישע ערציהונג, וואס פארנעמט אלץ א וויכטיקערן פלאץ אין דער שוץ און אין דער געזעלשאפט. דאָ מוזן די ספארט־ארגאניזאציעס ספעציעל אויף דער יידישער גאס צוליב אונזערע ספעציפישע באדינגונגען ארויסווייזען זייער אקטיוויטעט דורך א צוזאמענארבייט מיט די אינסטיטוציעס פאר יידישער געזונדשוץ־ארבייט.

לעצטענס איז געגאנגן די ארבייט אין די ספארט־ארגאניזאציעס הויפטזעכליך אין דער ריכטונג פון שאפן פראפעסיאנעלע ספארטלער, שלאגען רעקארדען, געווינען מעטשן א. אז. וו. דאס אלעס האט זיין רעכטפערטיקונג און איז פון אלגעמיינעם פאלקס־אדער מלוכישן שטאנדפונקט אפילו נויטיק. אבער די שטרעבונג דארף זיין בלייבן געטריי דער אורשפרינגלעכער אידעע „שאפען א געזונטן קערפער" ניט פאר אויסגעקליבענע יחידים נור פאר ברייטע פאלקס־שיכטן. דער

אקראבאטיק

י. בושעל
לעהרער פון פיזישער ערציהונג

וואס איז אזוינס גימנאסטיק

אין היינטיקע צייטן ווען די פראגע פון פיזישער ערציאונג איז שוין אַנערקענט געוואָרן דורך אלע שיכטן פון דער יידישער באפעלקערונג, ווען מיר טרעפן גימנאסטישע גרופן אין די רייען פון דער חסידישער יוגנט, איז א גרויסער פעלער, ווען א וועלכער עס איז יוגענטלעכער איבט ניט זיין אָרגאניזם דורך עלעמענטארע גימנאסטישע באוועגונגען.

איך וועל מיר פרובירן אין יעצטיקן ארטיקל אויפקלערן וואָס איז אזוינס גימנאסטיק און די נוצן פון גימנאַסטיק פאר דער אנטוויקלונג פון מענטשן.

גימנאַסטיק איז א לערע, וואָס לערנט ווי אזוי דורך געוויסע מעכאנישע און סיסטעמאטישע באוועגונגען ברענגען דעם קערפער צו אזא צושטאנד ער זאָל קאָנען איבערטראָגן די אַלע שווערקייטן פון אלטעגליכן לעבן. די פיזישע ערציאונג לערנט אונז צו באקעמפן די שעדליכע און געפערלעכע פארן אָרגאניזם פוילקייט, ווי אויך אָפּצוגעוויינען זיך פון פארשידענע אומנוצליכע באדערפענישן ווי שארפע משיגאות א. א.

געזונד צו זיין איז נוצלעך ניט נור פון פראקטישן זין, נאָר אויך פון מאָראלישן, דען א געזונטער מענטש שפּירט זיך אלע מאָל גליקליך, און ביי א גליקליכן מענטשן ענטוויקלן זיך די בעסערע מעלות פון שכל און הארצן, וואָס ליגן באהאלטן אין יעדן מענטשן.

א גריכישער געלערנטער האָט געזאָגט: די חיה אין מענטשן דארף מען דערשטיקן און די שיינקייט אין אים דארף מען ענטוויקלן!

א מענטשן דארף מען פון קינדווייז אָן צוגעוויינען צו קאָנען: גובר זיין פארשידענע שווערקייטן, פארטרייבן די געפילן פון שרעק, און איינפלאנצן ביי אים קערן פון העלדישקייט און גבורה.

די האָזיקע איבונגען (גימנאסטיק) ענטוויקלן אין מענטשן א חוץ דעם פיזישן כח, אויך: מוט, ווילן, ענערגיע און ערטרעגלעכקייט, ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרן, אז קינדער, וועלכע ווערן צוגעוויינט צו טאָג־טעגלעכע פיזישע איבונגן, לערנען זיך אויס צו באהערשן זייערע קאפריזן, בעשליסן שנעל א זאך, און פיהרן עס אויס אָן שרעק און מיט זיכערקייט, עס ענטוויקלן זיך ביי זיי צוגלייך מיט די געפיהלן פון מוטוויליקייט און טעטיקייט אויך די געפיהלן פון איניציאטיוו און אונטערנעמונגס־פעאיקייט.

די מעדיצין באנוצט זיך לעצטנס אום צו פארהיטן דאָס געזונט צוגלייך מיט דיעטישע מיטלן אויך מיט פיזישע איבונגן (גימנאסטיק.)

פארשידענע פאָרשונגען האָבן פעסטגעשטעלט זייער וויכטיקע זאכן און נעמלעך: ווי באוואוסט איז דער מח דער אָנפירער פון גאנצן מענשליכן אָרגאניזם, ביי גרויסע מענטשן איז די וואָג פון מח א גרעסע ווי ביי געוויינליכע מענטשן. און פאָרשענדיק די ענטוויקלונג פון מח האָט זיך ארויסגעוויזן אז ביי א ניי געבוירן קינד וועגט דער מח ביי 300 גראם, אין משך פון ערשטן יאָר, ווען דאָס קינד ערלערנט זיך זיצן, שטעהן און געהן פארגרעסערט זיך די וואָג פון מח ביז 600 גראם, און ביז 7 יאָר, ווען דאָס קינד ערלערנט זיך לויפן, טאנצן, שפּרינגען דערגרייכט דער מח זיין נאָרמאלע וואָג פון 1360 גראם און פון דאן פערגרעסערט זיך שוין ניט די וואָג פון מח ד, ה., אז אין דער צייט ווען דער מענטש ערלערנט זיך די וויכטיקסטע באוועגונגען וואָס זענען אים נויטיק אין אלטעגליכן לעבן ווי שטעהן, געהן, לויפן, שפּרינגען דאן וואקסט די וואָג פון מח און ער אנטוויקעלט זיך גייסטיק.

פונקט פארקערט ביי מענטשן גייסטיק שוואך ענטוויקעלטע איז די וואָג פון מח וועניקער פון 1000 גראם און זיי צייכנען זיך אויס מיט ניט קיין קאָאָרדינירטע באוועגונגען, וועלכע לאָזן זיך אָפּטיילן פון באוועגונגען ביי נאָרמאלע מענטשן.

ביי פאָרשונגען דורכגעפירטע איבער עטליכע טויזענד קינדער האָט זיך ארויסגעוויזן אז אויף פארשידענע קראנקהייטן ווי: בלויט־ארעמקייט, קאָפּ־וועהטאָג, נערוועזיטעט, שלעכטע פארדייאונג פון מאָגן, אויגן־קראנקהייטען א. א. ליידן 2 מאָל אזויפיל קינדער פון די שולן אין וועלכע די פיזישע איבונגען ווערן געפירט זעלטן אָדער אינגאנצן ניט ווי אין די שולן אין וועלכע די פיזישע איבונגען (גימנאסטיק) ווערן געפירט נאָרמאל און פלאנמעסיק.

AUTORYZOWANE MIEJSCE SPRZEDAŻY ZEGARKÓW
Ω
OMEGA

KUPUJ
PRAWDZIWY
ZEGAREK
„OMEGA"
w autoryzowanych miejscach sprzedaży
W RÓWNEM
tylko w F=mie
J. RODIN
UL. 3=GO MAJA 105

גלעזען צו באטראכטען, די ערשט נישט לאנג צוריק, איינגע־
בראכענע אין דרייען שוואכע קינדער, ווי זיי האבן זיך גע־
שטארקט. זייערע הענט און ברוסטן האבן אנגעצויגן אויף זיך
שענע מוסקולן און דער קערפער האט באקומען א גלייכע גע־
זונטע פארם.

מ'מוז זיך דערביי אויף א רגע אפשטעלן און דערמאנען
די גרויסע מענער און מיידלישע גרופן, די וואונדערבאר־שה־
נע קינדער־גרופע, וואס זענען אנגעפירט געווארן צוערשט
דורך אונזער באליבטן אינסטרוקטאר ד ו ד ס ק ו י ר־
ס ק י, וועלכער האט דאן צוגעפירט די גימנאסטישע סעק־
ציע צו א גלענצנדן מצב.

נאכהער איז די ארבייט פארטגעזעצט געווארן דורך דעם

און געפארפולע כוואליעס, אזוי האט זיך אויך „חשמונאי"
דערהענטערט בשלום צו א ברעג... ליידער האט זי זיך נאך
ניט באוויזן צו באפעסטיקן אבער די האפנונג איז פארן
און דער גלויבן איז גרויס, אזוי אז „חשמונאי" וועט ענט־
גילטיג סטאביליזירן דעם נאציאנאלן קיום.

***

דערמיט ווערט אפגעשלאסן די ערשטע 20־יאריקע עפא־
כע און מיר טרעטן אריין אין א ווייטערדיקער פאזע, וועלכע
באהארף צעמענטירן דעם קלוב און איינשטעלן א רעגולערע
טעטיקייט, וואס זאל ברענגען גוטע פרוכטן אויף אלע ספארט־
געביטן.

אין מאמענט פון פרייד אין צוזאמענהאנג מיט דעם 20־

אינסטרוקטאר פ ל י א נ ע ר. וועלכער האט צו פארצייכ־
נען די קאלאסאלע דערפאלגן אויף די אדורכגעפירטע טורן־
פעסטן באזונדערס אין טעאטער זאפראן און אין „סיעלאנקא".

ס'זענען אלזא דערגרייכט געווארן זער גוטע רעזולטאטן
כמעט אויף אלע ספארט־געביטן און „חשמונאי" האט דאן
פארנומען דעם אויבן־אן צווישן אלע עקזיסטירנדע יוגנט־אר־
גאניזאציעס.

ס'זענען נאכהער אבער אנגעקומען גאנץ שווערע יארן,
און ס'האט שוין אפילו געדראהט מיט אונטערגאנג און פיל
האבן שוין אפילו ניט געגלויבט אין דער ווידערויפלעבונג.
דער פריידיקער פאקט איז דער, אז טראץ אלע שטערונגען
און שווריקייטן איז דער איינציקער יידישער נאציאנאלער
ספארט־קלוב „חשמונאי" ארויף אויף דעם וועג פון זיכערער
עקזיסטענץ. און ווי א שיף, וואס טראגט זיך אויף די גרויסע

יארן יובל באגרים איך קודם־כל די גרינדער, דער גרעסטער
טייל פון וועלכע, ס'געפונען זיך ביז היינט צו טאג מעבר־לים
און די אלע, וואס האבן מיטגעארבעט און מיטגעווירקט דער־
צו, אז מיר זאלן דערלעבן דעם היינטיקן גראנדיעזן יום־טוב.
א גרויסן יישר־כח קומט אט די פארבליבענע „געטרייע זעל־
נער", וואס שטייען ביז איצט אויף זייערע פאסטנס. איך
וויניש אייך פון טיפן הארצן דערפאלג און באזונדערס, אז
מיר זאלן אינגיכן דערלעבן א חנוכת־הבית פון א אייגענעם
בנין, אין וועלכן דער קלוב נויטיקט זיך אממערסטן.

צוזאמען מיט די הונדערטער הערצער פון אונזערע
„חשמונאים", וואס געפונען זיך דא אין פוילן און די, וואס
זענען צעשפרייט אויף אלע וועלט־טיילן שרייי איך אויס דעם
מעכטיקן — ח ז ק ־ ו ה מ ץ!!!

TOWARZYSTWO HANDLOWE
„CLOVERSEED"
SP. OGR. ODPOW.
EKSPORT NASION — — RÓWNE WOŁ.
Skr. poczt. 199. Adres telegr.: Standardseed Równe Woł. Tel.: biuro 361, 505 i 564, magaz. 484.

Kuchenka elektryczna
gotuje czysto, szybko, oszczędnie

די גימנאסטישע סעקציע ווערט דאן געפירט דורך דעם אינסטרוקטאר ה' קרינקער פון ווילנא, עס מוז בעציכענט ווערן אז דער ה' קרינקער האט גלענצענד געפירט זיין ארבייט, דער טורן־פעסט וואס איז דורך אים דורכגעפירט געווארן אין צירק פסח 1930 יאהר איז א פרעכטיקע דעמאנסטראציע פון פיזישן כח פון דער יידישער יוגענד אין ראוונא.

נאך דעם פארלאזן ראוונא דורך דעם ה' קרינקער ווערט די אהבייט וויטער געפירט דורך אייגענע יונגערע אינסטרוקטארן ה"ה לעוויטין, חינקעס א. א.

די ארבייט ווערט געפירט נאכמאל אויף אלע געביטן אמת מיט גרויסע מאטעריעלע שוועריקייטן, אבער דאך מיט ערפאלג.

דער אנפאנג פון 1932 יאר טרעפט די פערוואלטונג ביי דער ארבייט פון שאפן א אייגן ספארט פעלד, וועלכעם ווערט יידישער יוגענד אין מאנאט יוני 1933 אונטער דער לייטונג פון די אונסטרוקטארן בושל, גארינשטיין, לעוויאטין און חינקעס איז געווען באמת א גרויסארטיקע פראפאגאנדע פאר דער פיזישער ערציהונג פון דער יוגענד, א דאנק דעם ווערן פארגרעסערט און פארשטארקט די רייען פון „חשמונאי".

אין דעם זעלבן יאר ווערט אויך געעפנט ביי דעם ספארט פלאץ א אייגענע פלאשע, ווי די יוגענד פארברענגט די פרייע צייט.

דאס יאר 1934 איז א יאר פון נאכמאלע ארבייט אויף'ן געביט פון אלע סעקציעס, אין דעם יאר ווערן צום ערשטן מאל דורכגעפירט איבונגען צו דער מלוכה'שער ספארט־אפצייכנונג פ. א. ס. וועלכע עם בעקומען העכער 100 קלויב־מיטגלידער.

אין יאר 1934 דערגרייכט די פוטבאל־מאנשאפט די מייסטערשאפט פון וואהלין צום צווייטן מאל, און רעפרעזענטירט דעם קרייז וואהלין אין צווישן קרייז־מייסטערשאפטן פון פוילישן פוטבאל־פערבאנד.

צוליב סיבות פון קלוב ניט אכטבאלאנגטע, קומט פאר א פיינליכער אינצידענט צווישן קלוב מיט דער פערוואלטונג פון לאנדעס־פערבאנד „מכבי" אין פוילען, און דער קלוב איז געצוואונגן ארויסצוטרעטן פון לאנדעס־פארבאנד „מכבי" אבער אין א שטיק צייט ארום ווערט דער קלוב צוריק אנגענומען אלס מיטגליד פון לאנדעס־פערבאנד „מכבי" אין פוילן.

אזוי פירט דער קלוב די ארבייט מיט פערשידענע קלענערע אדער גרעסערע זאהלען ביז'ן יאר 1936.

דאס יאר 1936 איז א איבערגאנגס יאר אין דער ארבייט פון קלוב.

ווען פון אייך זייט דערגרייכט דער קלוב פארשידענע

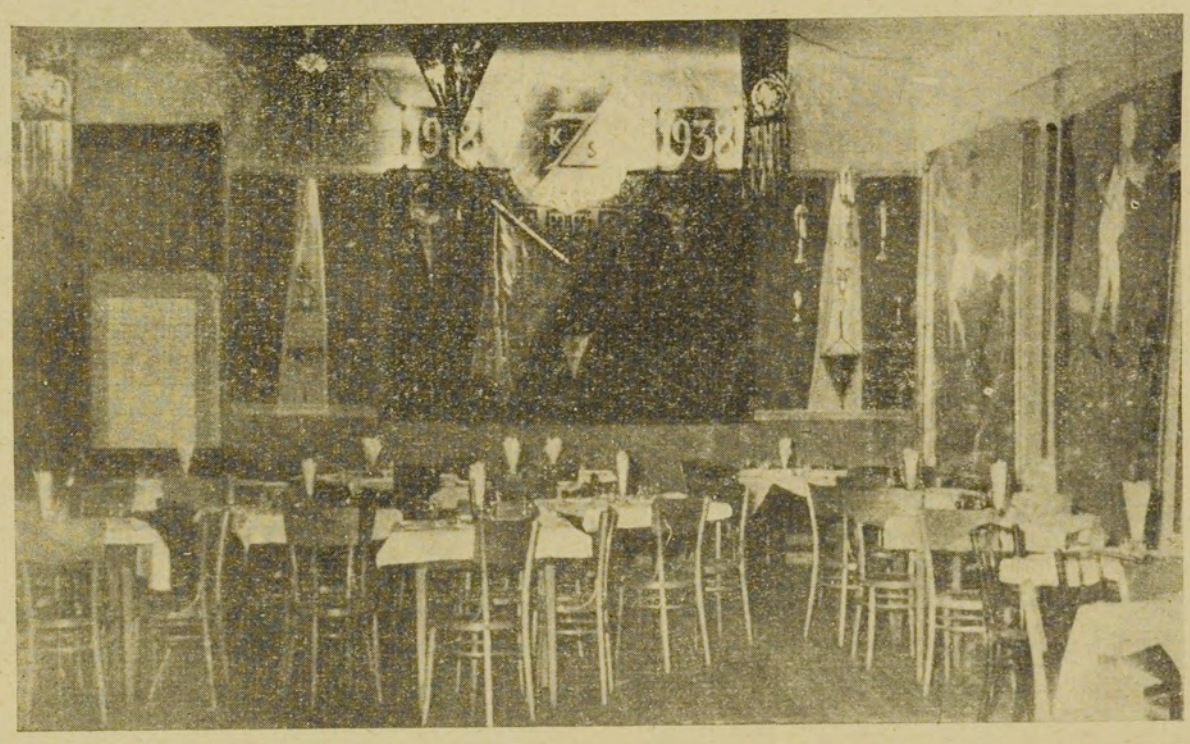

לאקאל פון קלוב

טאקע געשאפן און געעפנט פאר דער יידישער יוגענד פון ראוונא, דורך זומפן ווערט דורכגעפירט א גלענצענדער צוגאנג צום פעלד. מיען פערגרעסערט אויך דעם פלאץ פאר באווגליכע שפילן, אזוי ווי ווינטער ווערט אייגעאפרדענט א גליטש וואס ווערט אויסגענוצט דורך דער גאנצער יוגענד פון ראוונא.

די אינווסטיציעס וועלכע זענן דאן געמאכט געווארן זענן צו פארדאנקן אממערסטן דעם ה' פרעזעס געלמאן.

דאס יאר 1933 איז א יאר פון ענערגישער ארבייט, אין דעם יאר ווערט געפייערט דער 15 יאריקער יובילעאום, עס איז געווען א יום־טוב פון יידישן ראוונא עם ווערן אריינגעוויגן אין די רייען פון „חשמונאי" אלע יוגענד ארגאניזאציעס, דער דורכגעפירטער טורן־פעסט פון דער נאציאנאלער

אַ שווערע ארבייט האָט דאן געהאט די פארוואלטונג. דער קלוב איז כמעט ווי ביים אונטערגאַנג געווען, דאָך האָט עס זיי ניט אָפּגעשראָקן און פול מיט האָפנונגען אין דעם גע־זונטן אינסטינקט פון דער יוגנט האָבן זיי שטופנווייז זייער שווערע ארבייט געפירט. מען מוז זאָגן, אַז ווען ניט די ה״ה ווערני און געלמאן ווער ווייסט צי דער קלוב וואָלט דאן ניט געווען אונטערגעגאַנגען.

עס געלונגט פריער פון אלעס צו פּראָלאָנגירן דאָס אראָפּ־נעמען פון פּארקאן אויף צוויי מאָנאטן. עס ווערט דורכגעפירט

משה טורקאוויטש דער ווירבשאפטסלייטער פונם קלוב

א גרונטליכע רעגיסטראציע, עס געלונגט אויך צו באקומען ביי ה׳ אפרת א פּלאץ פאר גימנאסטישע איבונגען.

דעם זעלבן ווינטער דינגט מען א זאל, אין וועלכען מען איז געווען סובלאָקאטאָרן, און דאַן הויבן זיך אָן נאָרמאל די גימנאסטישע איבונגען.

און אריינטרעטנדיק אין 1927 יאָר קאָן די פארוואל־טונג מיט צופרידנהייט פעסטשטעלן, אז דער קלוב איז פון אַ רואין גערעטעט געוואָרן און א אָנהויב פון געזונטע יסודות איז פאר דער אַרבייט געשאפן געוואָרן.

אין 1927 יאָר פארברייטערט די פארוואלטונג די טע־טיקייט פון די באזונדערע סעקציעס, עס ווערט אויך געקויפט פּלאץ אויף א ספּאָרט־פעלד, עס האָט זיך אָבער ארויסגעוויזן, אז אויף דעם פּלאץ וועט קיין ספּאָרט־פעלד ניט קאָנען זיין און מען האָט געמוזט פון דעם פעלד רעזיגנירן.

דאגעגן געלונגט אין דעם יאָר צו פארגרעסערן די צייט פון קאָנטראקט פאר דעם לאָקאל ביז דעם 1936 יאָר. דאָס געלונגט א דאנק דער מיטהילף פון געש. הערן פּרעזעס ה, אפרת, וועלכער האָט דערצו א גרעסערע סומע געלט געגעבן.

דאָס יאָר 1927 מוז אנערקענט ווערען אלס איבערגאנגס־יאָר אין דער ארבייט פון קלוב. ביז דעם יאָר פלעג זיך די פארוואלטונג פארנעמען אויסשליסליך מיט ריין פיזישער ער־ציהונג. אין יאָר 1927, ווען דער קלוב האָט באקומען די ווייס בלויע פאָהן, איז אונטערגעשטרייכט געוואָרן, אז דער קלוב איז א נאַציאָנאַל־ציוניסטישער און די מיטגלידער זענען נא־ציאָנאל־ציוניסטיש געשטימט. דאן איז געקומען די רייע אויך פאר קולטורעלער ארבעט. די פארוואלטונג דעלעגירט 2 מיט־גלידער אין ועד המאוחד פון קרן קימת לישראל, עס ווערען דורכגעפירט אייניקע צוזאמענשמועסן, ווי אויך רעפעראטן פאר די מיטגלידער.

עס ווערט אויך געשאפן ביים קלוב א דראמאטישער א־מאַטאָרן קרייז אין וועלכן עס נעמען א אַקטיווען אנטייל די ה״ה רודקין און טורקאָוויטש.

אין דעם זעלבן יאָר באווייזט די פארוואלטונג צו איינ־אָרדנען הארט ביי דעם לאָקאל א פּלאץ פאר שפּילן אין גימ־נאסטיק ווי אויך א טענים קארט.

אין דעם זעלבן יאָר ענטזאָגט אונז דער מאגיסטראט צו געבן די סובסידיעס פון 1500 זל., וועלכע דער קלוב פלעג ביז יעצט באקומען יאָר־יערליך.

דאָס יאָר 1928 טרעפט דעם קלוב אין א מצב פון ענער־גישער מוטיקער טעטיקייט אויף כמעט אלע געביטן. דער זאל, וואָס איז זעהר שעהן אויסגערעמאָנטירט, דינט אלס קוועלע פון הכנסות, מיר פארצייכנען דאָס יאָר אייניקע וויכטיקע גע־שעענישן און נעמליך: פריער פון אלעס דעם 10־יעריקן יובי־לעאום פייערונגען וואָס זענען אדורך מיט דעם גרעסטן ער־פאָלג. דעם בעכער פון דער צייטונג „עכאָ וואָלינסקע״. וועל־כע די פוטבאַל־מאַנשאַפט האָט געווינען. דאָס אריינטרעטן אין ניי־אָרגאניזירטן וואָלינער קרייז פאר לייכט־אטלעטיק און דערמיט א מער־וועניקער נאָרמאלער טעטיקייט אויף דעם געביט פון לייכט־אטלעטיק. דאָס פארברייטערן די ארבייט אין די שולן 700 קינדער פון 3 שולן פירן זייערע איבונגען אין לאָקאל פון קלוב, און די וויכטיגסטע, וואָס 5 אינסטרוק־טאָרן פון „חשמונאי״ באקומען א ספּעציעלע אויסבילדונג אויף מלוכה׳שע קורסן.

אין ענדע פון 1928 יאָר ווערט אין קלוב אויך איינגע־פירט איבונגען פאר מיליטערישער צוגרייטונג. דער לייטער פון דער סעקציע איז דער ה׳ מ. טורקאָוויטש.

אָט די קאָלאָסאלע ארבייט פון דערהויבן דעם קלוב אין משך פון 2 יאָר 1928—1927 פון כמעט א רואין ביז דער דאָזיקער מדרגה איז צו פארדאנקען די איבערגעגעבנהייט פון ה, געלמאן און דעם שטאַרקן ווילן און מוט פון ה׳ ווערני א. א.

אין די ווייטערדיקע יאָרן ווערט די ארבייט אונטער דער אָנפירונג פון די פּרעזעסן: ה״ה חיים אפרת, ד״ר ראָטפעלד, י. גאלפּערין, חיים געלמאן און הערץ־מאיר פּיסיוק געפירט נאָרמאל און פּלאנמעסיק, גרויסע שווערייקייטן האָבן אויסצו־שטעהן די פארוואלטונג צוליב דער שווערער מאטעריעלער לאגע, דער דעפיציט וואקסט און באשווערט די ארבייט. ס׳ענטוויקלען זיך די סעקציעס: פאר ספּאָרט־שפּילען, טענים און ציקליסטן. אויף אלע געביטן פון ספּאָרט האלט „חשמונאי״ אָפּ גרויסע נצחונות און אין דער פוטבאל־בא־וועגונג אויף וואָלין שפּילט „חשמונאי״ די ערשטע פידל, און דער טיטול־מייסטער, אָדער ווי־מייסטער געערט שטענדיק צו „חשמונאי״ ראָוונא.

די איבריקע סעקציעס ביי פארמעסטינגען מיט אַנדערע באווייזן שטענדיק זייער ווערט און פארשאפן דעם יידישן ספּאָרט גרויס כבוד. יעדעס יאָר פירט דורך דער קלוב וואָס ווייטער אין א ברייטערן מאסשטאב די פייערונגען פון ל״ג־בעומר און אויך דעם גרויסן חנוכה־יום־טוב, ווען די יידישע באפעלקערונג האָט די מעגליכקייט בייצוזיין און זעהן די נוצ־ליכע פיזישע ערציהונג פון דער יוגנד. די לעצטע יאָהרן האָט זיך שטאַרק אנטוויקלט די באָקס סעקציע, א דאנק דער גע־טרייער ארבייט פון אינסטרוקטאָר ד. פעלדמאן.

Sportowiec dba o zdrowie i gotuje na kuchence elektrycznej!

די פערוואלטונג מיט די ה״ה ד״ר טאבאטשניק און ווילקאוויטש אלס פארזיצערס באמיהען זיך די ארבייט אוועק־שטעלן אויף דער געהעריקער הויך.

די פוטבאל־סעקציע פירט גלענצענד איר ארבייט.

די גימנאסטישע סעקציע ווערט דאן אנגעפירט דורך דעם ה׳ פלאנער, ביי דער מיטהילף פון די ה״ה י. גארינשטיין און קעלריך. אזוי פלאנמעסיק ווערט פארוואלטעט און איינגעפעס־טיגט דער קלוב אין ראוונע.

אין אנהויב פון 1923 י. בעווייזט די מאנשאפט פון „מכבי״ צו געווינען א מעטש מיט דער רעפרעזענטאנץ פון לוצק און דאס עפנט פאר דעם קלוב נייע פערעספעקטיוון.

די נארמאלע ארבייט ווערט אבער איבערגעריסן צוליב דעם, וואס די אדמיניסטראטיוע מאכט האט צוליב סיבות פון קלוב ניט אמבאלאנגטע, ניט ערלויבט צו פירן די ארבייט אויף דעם נאמען פון „מכבי״.

אייניקע מאנאטן האט געדויערט ביז ס׳איז געלונגען נאך גרויסע באמיהונגען צו לעגאליזירן דעם קלוב אויף דעם נאמען פון „חשמונאי״.

אין משך פון עטליכע מאנאטן, וואס האט געדויערט דער איבערגאנג פון „מכבי״ צו „חשמונאי״, האט זיך דער קלוב באנוצט מיט דעם נאמען: „יידישע אמאטאָרן פוטבאל־מאנ־שאפט״.

דעו 18־טן אויגוסט 1923 י. קומט פאר אויף דעם ספארט־פעלד פון „סאקאל״ א אפיציעלע ערעפנונג פון אלט־נייעם קלוב „חשמונאי״. מיט גרוים פרייד איז דורך דער ראוונער באפעלקערונג אויפגענומען געוואָרן דאס אנטשטעהן פון „חשמונאי״. אין קלוב האט זיך אנגעהויבן א אינטענסיווע ארבעט, אין די סעקציעס האבען זיך פערגרעסערט די צאל מיטגלידער, ס׳ווארן געשאפן נייע סעקציעס, ווי פאר באקס און פאר וואסער־ספארט. מיט דעם זאל און די מכשירים באנוצן זיך אויך אייניקע שולן.

אין ענדע פון 1923 י. טרעט אריין דער קלוב אלס א אפיצ. מיטגליד אין לובלינער קרייז־פארבאנד פאר פוטבאל און נעמט א אנטייל אין די מייסטערשאפטן פון לובלינער קרייז.

ס׳ערווענט זיך דאן א געדאנק פון שאפן א אייגן ספארט־פעלד, בכדי צו קענען פארבריטערן די טעטיקייט פון דעם קלוב.

די פאפולאריטעט פון קלוב איז דאן געווען געוואלדיק גרוים און דאס גיט טאקע די מעגליכקייט דער דאמאלסדיגער פארוואלטונג צו בויען א אייגן פעלד, אוטער דער שטאט ווערט אויסגעגלייכט א שטיק פלאץ, ארומגענומען מיט א פארקאן און די „חשמונאי״־יוגענד פירט אוים אירע איבונגען אויף דעם פלאץ.

דעם 25־טן אפריל 1924 י. קומט פאר דאס פייערליכע ערעפנונג פון ספארט־פעלד. די ראוונער באפעלקערונג האט זיך דאן זעהר וואַרים אפגערופן און געשטיצט דעם קלוב סיי מאטעריעל סיי מאראליש.

דער זומער פון 1924 געהט דורך אונטער דעם צייכן פון אינטענסיווער און נוצליכער ארבייט, ס׳ענטוויקלען זיך די שוין־געשאפענע סעקציעס און גרופן און ס׳גרינדן זיך נייע.

די ארבייט אין די פערשידענע סעקציעס ווערט דאן אָנ־געפירט דורך די אינסטרוקטאָרן י. גארינשטיין, מ. מאציאווער און י. קערליך, דער לעצטער האָט דעאָרגאניזירט די פרויען־גרופע פון דער גימנאסטישער סעקציע אזוי, אז זי איז גע־וואָרן אויף לאנגע יאָהרן א מוסטער אין קלוב.

וועו ס׳קומט דער הערבסט שאפן זיך נייע שווערקייטן און נעמליך: דער זאל, אין וועלכן מ׳פלעג דורכפירן די גימ־נאסטישע איבונגען ווערט פארנומען דורך דעם פארוואלטער פון תלמוד־תורה און דער קלוב בלייבט אונטערשטעליק.

די פארוואלטונג באמיהט זיך אבער צו באקומען א אנ־דער פאסיקן לאקאל, בכדי די איבונגען צו פיהרן. נאָך לאנגע באמיהונגען גלונגט זיך אייניצואָרדנען אין דעם יעצטיקן לא־קאל אלס א סובלאקאטאָר ביי אייניעם, וועלכער האט געדונ־גען אויף א טאנץ־לאקאל. נאָר 3—4 מאל אין וואָך און אין געווינסע שעה׳ן קאָן זיך דער קלוב באנוצן מיט דעם זאל, אָ־בער דאָך ניט קוקנדיק דארויף ענטוויקלט זיך די ארבייט פון דער גימנאסטישער סעקציע.

גלייכצייטיק מיט דער פארבריטערונג פון דער ארבייט שאפט זיך דאס אומפארמיידליכע אין אזא פאל: דעפיציטן, וואס בעשווערן דער פארוואלטונג אין א גענוסער מאס די ארבייט.

די ערשטע העלפט פון 1925 יאר גהט דורך נארמאל, די ארבייט אין די סעקציעס ווערט געפירט סיסטעמאטיש. עס קומט אבער א קאטאסטראפע, דער דעפיציט, און די פער־וואלטונג אין צוזאמענשטעל פון וועלכער עס זענען געווען פערזאנען וואס האבן זיך ניט צוגעפאסט צו דער ארבייט אין א נאציאנאלען יידישן ספארט־קלוב, האבן דערפירט צו א קאטאסטראפע. די ארבייט אין די סעקציעס, וואס ווערט נאָך געפירט דורך אינערציע, ווערט צו בייסלעכווייז אפגעשטעלט, די פארוואלטונג פארלאזט די ארבייט און די ארבייט בלייבט אויף די הענט פון די דאמאלסטיקע לייטערס פון דער פוטבאל און גימנאסטישער סעקציעס די ה״ה ווערני און בושעל און א גרופע געטרייע איבערגעבענע מיטגלידער.

עס ווערט באוואוסט, אז עס ענדיקט זיך דער קאָנ־טראקט פון געדונגענעם פעלד און עס וועט ניט גלונגען צו דינגען דאָס פעלד. דער זאל, אין וועלכען עס זענען געפירט געוואָרן די אובונגען, מוז מען פארלאָזן, ווייל עס איז ניטא קיין געלט צו באצאָלן.

דער ווינטער 1925/26 איז דער פעריאָד, וועו עס האָט זיך אויסגעוויזן, אז דער קלוב האלט בייַם אונטערגאנג. א דאנק דער ענערגיע פון אייניקע פערזאָן אין דער שפיץ מיט דעם ה׳ ווערני גלונגט דאָך צו רופן א אלגעמיינע פארזאמ־לונג אין אפריל 1926 יאר, וואו עס ווערט אויסגעוועהלט א פארוואלטונג מיט דעם ה׳ ווערני אלס פארזיצער. עס ווערט דאן אויך קאָאפטירט אין דער פערוואלטונג דער ה׳ ח. געלמאן.

צום 20-יאריקן יובל פונם שפאָרט-קלוב
1918 ◆ „חשמונאים" אין ראוונע ◆ 1938

י. בושל.

היסטאריש׳ער איבערבליק פון „חשמונאים" אין ראוונע

היינטיק׳ס יאָר פייערט דאָס יידישע ראוונא און צוזאמען מיט דאָס יודענטום פון גאַנץ וואָהלין דעם 20 יעהריקן יובי־לעאום פון עלטסטן און גרעסטן יידישן ספּאָרט־קלוב אויף וואָלין חשמונאי ראוונא.

אין 1918 איז דורך דער איניציאטיוו פון די אנפירער פון הסתדרות התלמידים הציונים אין ראוונע די ה״ה י. בו־קימער. ד״ר א. בערענשטיין און י. גרעמפּלער געשאפן גע־

י. בושעל לאנגיאריגער מיטגליר פון דער פארוואלטונג

וואָרן בייַ דעם הסתדרות א ספּאָרט־סעקציע אונטערן נאָמען „מכבי".

מיט דער מיטהילף און אנפיהרונג פון די אינסטרוקטאָרן מ. דייטשמאן. א. צאם און י. בושעל איז דורכגעפירט גע־וואָרן דער ערשטער אָוונט אין פּראָגראם פון וועלכן עס זע־נען געווען גימנאסטישע איבונגען. דער ערשטער אוונט וועל־כער איז דורך מיט גרויס ערפאָלג האָט געדינט אלס גרונד־שטיין צו דער איצטיקער אָרגאניזאציע.

אין עטליכע מאָנאטן ארום זומער צייט ווערן אריינגע־צויגן אין „מכבי"־אָרגאַניזאציע פון אלגעמיינעם „ספּאָרט־קלוב" די יידישע פוטבאל־שפּילער אין דער שפּיץ מיט די ה״ה מ. גארנשטיין, יאָבקע, ס. גימפּערג, י. גארינשטיין א. א.

פון דאן ווערט די טעטיגקייט פארפּריי־טערט אונטער דער אנפירונג פון איבערגעגעבענעם פּרעזעס מ. גארינשטיין עס זענען שוין טעטיק 2 סעקציעס: די פוטבאל און גימנאסטי־שע. די פוטבאל־מאנשאפט שפּילט אייניקע מעטשן מיט גרויס ערפאָלג אפּהאלטנדיק נצחונות איבער אזעלכע מאנשאפטן ווי „ספּאָרט־קלוב" ראוונא, „יאקאָר" זדאלבונאָוו א. אנד.

עם ווערט איינגעאָרדנט דער ערשטער גימנאסטישער ספּאָרט־פּלאץ. עם ווערט געדונגען אין „תלמוד־תורה" א זאל אין וועלכער עס ווערן געפירט די איבונגען אין הערבסט און אין ווינטער.

אין יאָר 1920 קומט קיין ראוונע דער ה׳ סקווירסקי, וועלכער ווערט איינגעלאדן אלס אינסטרוקטאָר פון „מכבי". דער ה׳ סקווירסקי האָט אונשאצבארע פארדינסטן פאר דער אַנטוויקלונג און ראַציאָנעלער אָוועקשטעלונג פון גימנאסטי־שער סעקציע. דער ערשטער טורן־פעסט וואָס איז צוגעגרייט און דורכגעפירט געוואָרן אין סיעלאנקע אין 1920 יאָר איז געווען א דעמאָנסטראציע פון יידישן ספּאָרט פון יידישן כח. און עס האָט איבערגעלאָזט א שטארקן איינדרוק אויף די אָנ־ווענדע, דער מאָטאריעלער ערפאָלג פון טורן־פעסט האָט גע־געבן א מעגליכקייט דער דעמאָלסדיקער פערוואלטונג מיט ג׳ י. ליפּין אלס פּאָרזיצער צו אייַנקויפן אין בעלסק די גימ־נאסטישע מכשירים וועלכע ווערן נאָך ביז דעם היינטקן טאָג באנוצט.

דער צווייטער טורן־פעסט אין ווינטער 1921, האָט ער־מעגליכט צו אייַנקויפן די נויטיקע מכשירים און ספּאָרט־מל־בושים פאר דער פוטבאל־סעקציע.

דער זומער פון 1921 י. איז די ארבייט פון קלוב, צוליב דער איבערגאנגס־צייטן און צוליב דעם פארלאָזן פון סקוויר־סקי ראוונע — אינגאנצן אפּגעשטעלט געוואָרן.

אין אָנהויב 1922 י. ווערט די ארבייט פון קלוב ווידער בענייט.

TOWARZYSTWO METALURGICZNE

Bracia CZERNIAK i Ska

Oddział w Równem, ul. 3=go Maja 94.

Tel. 302, 392. — Konto czekowe P. K. O. 82.165.

CENTRALA: Warszawa, Graniczna 6, tel. 723-66, 325-02.

ODDZIAŁY: Wilno, Bazyliańska 6, tel. 273. **Kowel, Teren Kol. Nr 1,** tel. 39.

DOSTARCZAMY

po cenach oryginalnie fabrycznych, względnie syndykatowych wprost z hut lub naszych składów
WSZELKIE MATERIAŁY BUDOWLANE I TECHNICZNE — POSADZKI TERAKOTOWE
— PŁYTKI GLAZUROWE. —

Kryjcie budynki najlepszą blachą ocynkowaną marki C. K. H. „Królewska Huta".

P I W O
LEMONIADY

TOW. AKC.

»BERGSZLOS«

W R Ó W N E M

P R Z O D U J E !

BIBLIOTEKA NARODOWA

19.VII.1938
Od MSW

FOTO - ARTYKUŁY

Agfa

APARATY

BŁONY

PAPIERY

CHEMIKALIA

uznane są w świecie jako przodujące ! !

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO
NA CAŁĄ POLSKĘ

Agfa-Foto
Sp. z ogr. odp.

Nakładem: Ż. K. S. Hasmonea Równe.
Lwowska Drukarnia Nowoczesna, Lwów, Pasaż Mikolascha. Tel. 216-76.

1809